စိတ်ကူးချိုချိုအနုပညာ
mgyoe.com

မင်းခိုက်စိုးစန်

သမုဒ္ဒရာအကြောင်း ဖတ်စာ

ဒုတိယအကြိမ်

mgyoe.com

mgyoe.com

အခွံတို့မည်သည် တစ်ခုလုံး ဆက်စပ်နေ၏။
ပုံသဏ္ဌာန် စနစ်တကျ ပေါ်နေ၏။
အရောင်အသွေးကို အတိအကျ သတ်မှတ်၍ ရ၏။
အချုပ်ပြောရလျှင် စကားလုံးသတ်မှတ်ချက်တို့ဖြင့်
ဆုံးဖြတ်ချက်ချ ရေးပြ၍ ရ၏။
အနှစ်တို့မည်သည် ဘယ်သို့ဘယ်ပုံ ဆက်စပ်နေပါသည်ဟု
အတိအကျပြောပြ၍ မရသောအရာ ဖြစ်၏။
ပုံသဏ္ဌာန်ကိုလည်း အတိအကျ ဖော်ပြ၍ မရ။
အရောင်အသွေးကိုလည်း အတိအကျညွှန်း၍ မရ။
အချုပ်ပြောရလျှင် စကားလုံးသတ်မှတ်ချက်တို့ဖြင့်
ဆုံးဖြတ်ချက်ချ ရေးပြ၍ မရသောအရာ ဖြစ်၏။
သို့သော် အနှစ်ဆိုသောအရာ ရှိသည်မှာကား သေချာ၏။

မင်းခိုက်စိုးစန်

သမုဒ္ဒရာအကြောင်း ဖတ်စာ

ISBN 9789997130594
MKS24
9 789997 130594
2,200.00 KS

mgyoe.com

သမုဒ္ဒရာအကြောင်း ဖတ်စာ၊ မင်းခိုက်စိုးစန်
မျက်နှာဖုံးသရုပ်ဖော် - တော်တီဆွေ
စာမျက်နှာ ၁၂၄ မျက်နှာ၊ ၁၃ စင်တီ× ၂၀·၅ စင်တီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကုန်။
ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း။
၂၀၂၀၊ ဧပြီလ၊ ဒုတိယအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀၊
၂၀၀၄၊ ချိုတေးသံစာပေ၏ ပထမအကြိမ်မှ

ရောင်းဈေး ၂၂၀၀ ကျပ်

email: skccph@gmail.com ; P.O.Box: 705
www.facebook.com/SKCCmyanmarbook
www.skccmyanmarbook.com

mgyoe.com

mgyoe.com

ကြိုတင်ပြောကြားချက်

* ပို့စ်မော်ဒန်နှင့် ပတ်သက်၍ ကဏ္ဍနှစ်ခုခွဲ၍ ရေးသားရန် ရည်ရွယ်ထားပါသည်။
* အပိုင်း (က) တွင် ကျွန်တော်နားလည်၊ ကျွန်တော်ခံယူသော ပို့စ်မော်ဒန်သဘောကို ရေးပါမည်။
* အပိုင်း (ခ) တွင် ကျွန်တော်တို့ဆီမှ ပို့စ်မော်ဒန်သဘောကို ဆောင်သော ဝတ္ထုများအကြောင်း ရေးပါမည်။ ယင်းဝတ္ထုတို့၏ အတွေးအခေါ် ဆုံချက်၊ သုံးသောနည်းဗျူဟာများ၊ မော်ဒန်၊ ပို့စ်မော်ဒန် တူညီချက်၊ ကွာခြားချက်တို့ကို ရေးပါမည်။
* လက်ခံခြင်း/လက်မခံခြင်း၊ သဘောတူခြင်း/သဘောမတူခြင်း ကိစ္စများထက် ပို၍အရေးကြီးသည်ဟုထင်သော အယူအဆ လွတ်လပ်မှုဆီသို့သာ ကျွန်တော် ဦးတည်ပါသည်။
* ရန်သူကိုပြောရန် စကားတစ်ခွန်း၊ မိတ်ဆွေကိုပြောရန် စကားတစ်ခွန်းဟူ၍ ကျွန်တော့်ဆီမှာ စကားနှစ်ခွန်း မရှိပါ။ ကျွန်တော် စကားတစ်ခွန်းကိုသာ အစဉ်ပြောပါသည်။ ထိုစကားသည်လည်း ရိုးသားမှုဖြင့် ပြောသောစကား ဖြစ်ပါသည်။

မင်းခိုက်စိုးစန်

❖

mgyoe.com

mgyoe.com

mgyoe.com

mgyoe.com

နိဒါန်း

အခွဲသဘောကို ဆောင်သောလောက နှင့် **အနှစ်သဘောကို ဆောင်သောလောက** ဟူ၍ လောကနှစ်ရပ် ရှိသည်ဟု ကျွန်တော်တို့ ယုံကြည်သည်။

အခွဲတို့မည်သည် တစ်ခုလုံး ဆက်စပ်နေ၏။ ပုံသဏ္ဌာန် စနစ်တကျ ပေါ်နေ၏။ အရောင်အသွေးကို အတိအကျ သတ်မှတ်၍ ရ၏။ အချုပ်ပြောရလျှင် စကားလုံး သတ်မှတ်ချက်တို့ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရေးပြ၍ ရ၏။

အနှစ်တို့မည်သည် ဘယ်သို့ဘယ်ပုံ ဆက်စပ်နေပါသည်ဟု အတိအကျပြောပြ၍ မရသောအရာ ဖြစ်၏။ ပုံသဏ္ဌာန်ကိုလည်း အတိအကျ ဖော်ပြ၍ မရ။ အရောင်အသွေးကိုလည်း အတိအကျ ညွှန်း၍ မရ။ အချုပ်ပြောရလျှင် စကားလုံး သတ်မှတ်ချက်တို့ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချရေးပြ၍ မရသောအရာ ဖြစ်၏။ သို့သော် အနှစ်ဆိုသောအရာ ရှိသည်မှာကား သေချာ၏။

mgyoe.com

mgyoe.com

ထို့ပြင် အခွဲလောကသည်လည်း သူ့ အရှိတရား (Reality) နှင့်သူ၊

အနှစ်လောကသည်လည်း သူ့ အရှိတရား (Reality) နှင့်သူ၊

နှစ်ခုစလုံးကို ငြင်းမရအောင် အတိအကျ ရပ်တည်နေကြသည်မှာ သေချာပါသည်။

❖

mgyoe.com

mgyoe.com

[၁]
အခွံလောက

၁း၁။ အခွံလောက တွင် အသိ/သိမှုနှင့် ယင်း အသိ/သိမှုကို ခံယူသော၊ ဝေဖန်သော၊ မွမ်းမံသော၊ ဆင်ခြင်သော၊ ထုတ်ဖော်သော "အစွမ်းသတ္တိ" သဘောတို့၏ ဆက်စပ်မှုသဘောသည် လွန်စွာ အစီအစဉ်တကျရှိ၏။

ဥပမာ ကုလားထိုင်တစ်လုံးကို မြင်လိုက်သည်ဆိုလျှင် "ကုလားထိုင်" ဟူသော အမှတ်သညာက စေ့ဆော်သည့် "အသိ" ဖြစ်လာ၏။ ယင်း "အသိ" ကို ခံယူလိုက်သည်။ နောက် ဆင်ခြင်မှု၊ ဝေဖန်မှုသဘော ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ "ဒီကုလားထိုင်ကလည်း ညစ်ပတ်နေတာပဲ"၊ "ဒီကုလားထိုင်ကလည်း အချိုးအစား မကျလိုက်တာ" စသည်ဖြင့်။ သည့်နောက် ဘာကြောင့် ညစ်ပတ်ရသလဲ၊ ပိုင်ရှင်က မဆေးကြောသောကြောင့်။ ဘာကြောင့် အချိုးအစား မကျရသလဲ၊ လက်သမား ညံ့သောကြောင့် စသည့် အသိ/သိမှုကို ခံယူခြင်း ဖြစ်စဉ်များ အစီအစဉ်တကျ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

၁း၂။ ထို့ကြောင့် ထို အသိ/သိမှုကို ထုတ်ဖော်သောအခါတွင်လည်း အပြောစကား၊ အရေးဝါကျ စာသားတို့၏ ကိုယ်ထည်သည် ထို "အစီအစဉ်ကျမှု သဘော" ဖြစ်နေရတော့၏။ အထက်က ဥပမာကိုပင် ပြန်ညွှန်းပါမည်။

mgyoe.com

mgyoe.com

ထိုကုလားထိုင်ကို မြင်ရသောအသိကို စာရေးဆရာတစ်ယောက်က ချရေးမည် ဆိုပါစို့။

"ဒီကုလားထိုင် ညစ်ပတ်နေတာ ပိုင်ရှင်က ဆေးမထားလို့ ဖြစ်မယ်"

ဒီကုလားထိုင် ညစ်ပတ်နေတာ ပိုင်ရှင်က ဆေးမထားလို့ ဖြစ်မယ်။

သညာအသိ သညာသိ ထင်မြင်ချက်အသိ ——အစီအစဉ်ကျ

အသိကို ထုတ်ဖော်ခြင်း ——————အစီအစဉ်ကျ

၁း၃။ ထိုသို့ "အစီအစဉ်ကျမှု"၏ ဂုဏ်ရည်ကို ထိန်းသိမ်းလိုသူတို့က ယင်းသိမှုကို ထုတ်ဖော်ပြသရာတွင် အမြဲလိုလို ဆက်လက် အစီအစဉ်ကျနေစေခြင်းငှာ ရည်ရွယ်၍ စည်း၊ စနစ်များ၊ အလင်္ကာ၊ ဂုဏ်ဟူသော အကဲဖြတ်ချက်များ ထား၍လည်းကောင်း၊ သဒ္ဒါစည်းကမ်း အထားအသိုများကို ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနုပညာပစ္စည်းတို့၏ ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် အတွင်းသရုပ် (Form & Content) မည်သို့မည်ပုံ စသည်ဖြင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ အမည်ပေးပြဋ္ဌာန်း ဥပဒေသထုတ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အသိ/သိမှု၏ စီးဆင်းရာလမ်းကြောင်းနှင့် သဘော၊ သဘာဝကို ထိန်းကျောင်းကိုင်တွယ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း အနုပညာပစ္စည်းမှနေ၍ ခံစားသူဆီသို့ ကူးလူးသွားသည်။

ဥပမာအားဖြင့် ဘာ"အသိ"တွေကို အနုပညာပစ္စည်းက ပေးနေသလဲ၊ ဘယ်သူတွေအတွက် ပေးသလဲ၊ ဘယ်လို ပေးသလဲ၊ ဘယ် "အသိ" တွေကိုသာ ပေးသင့်တယ်၊ ဘယ် "အသိ"တွေကိုတော့ မပေးသင့်ဘူး... စသည်ဖြင့် အသေအချာ ကိုက်ထိုးဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ကြ၏။ ဆုံးလည်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြ၏။

၁း၄။ ထိုသို့ ဆုံးဖြတ်ရာတွင် လက်သမားဆန်သော၊ ဓာတ်ခွဲခန်းဆန်သော အတိုင်းအတာများကိုပင် အသုံးပြုလာကြတော့သည်။

mgyoe.com

mgyoe.com

အနုပညာပစ္စည်း၏ သွင်ပြင်က ဘာလဲ၊ အနုပညာရှင်သည် သူ့စိတ်ပုံသွင်ကို ထိုအနုပညာပစ္စည်းတွင် ထင်ဟပ်စေနိုင်စွမ်း ရှိရဲ့လား၊ ထင်ဟပ်သည် ဆိုပါလျှင်လည်း အများသိသာအောင် ပေါ်လွင်သောရုပ်ဖြစ်သည်အထိ ဖန်တီးနိုင်ရဲ့လား၊ ယင်းပုံရိပ်ရဲ့ အမှန်တရားက ဘာလဲ၊ ဘယ်လောက်အထိ မှန်သလဲ၊ ဘယ်သူတွေအတွက် မှန်သလဲ၊ ဘယ်သူ့ဘက်က ရပ်တည်သလဲ။

ဥပမာပေးရမည် ဆိုပါက

အနုပညာရှင်တစ်ယောက်က နွားတစ်ကောင်ကို ခံစား၍ အနုပညာပစ္စည်းတစ်ခု ဖန်တီးသည်ဆိုပါစို့။

သူရေးသော စာ၊ သူဆွဲသော ပန်းချီ၊ သူထုသော ပန်းပုသည် နွားနှင့် တူရဲ့လား၊ တူရင်လည်း ဘယ်လောက်အထိ တူသလဲ၊ ဘယ်အချက်တွေကြောင့်လဲ၊ ဘယ်သူတွေအတွက် ဖန်တီးထားတာလဲ၊ သားသတ်သမားတွေအတွက်လား၊ လယ်သမားအတွက်လား၊ မြေရှင်အတွက်လား စသည်ဖြင့်။

သို့ကြောင့်ပင် လက်သမားဆန်ဆန်၊ ဓာတ်ခွဲခန်းဆန်ဆန် သုံးသပ်သည်ဟု အထက်က ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၁း၅။ ဤသို့ဖြင့်ပင် ကြာလာသောအခါ ကျင့်သားရသွားပြီး စိတ်ပုံသွင်သည် သိဝရီများ၊ စည်းဘောင်များ၊ အနုပညာ ရေးထုံးအစဉ်အလာများ လက်အောက်သို့ (မသိမသာသော်လည်းကောင်း၊ သိသိသာသာသော်လည်းကောင်း) ကျရောက်နေရတော့၏။

ထိုသို့ ကျရောက်သွားမှပင် အထက်ပါစည်းမျဉ်းများ၊ သိဝရီများကို ရှန်းရင်းကန်ရင်း ဝင်တိုးမိလိုက်၊ ချဲ့ကြည့်လိုက်၊ ပြင်ဆင်လိုက်၊ စည်းဘောင်ကလည်း နောက်မှ လိုက်ချုပ်လိုက်ဖြင့် အစီအစဉ်ကျ အနုပညာသမိုင်းစဉ်ဆက် ပုံစံ ပေါ်ပေါက်လာရတော့သည်။

၁း၆။ သမိုင်းအစဉ်အဆက် အနုပညာရှင်၏ အလိုကိုလိုက်၍ တဖြည်းဖြည်း ချဲ့ပေး၊ ပြင်ဆင်ပေးလာသော စည်းဘောင်များသည်

မည်မျှထိ ကျယ်အောင် ချဲ့ပေးနိုင်မည်နည်း။

(အလိုရှိခိုက်) မည်မျှမြန်မြန် ချဲ့ပေးနိုင်မည်နည်း။

mgyoe.com

mgyoe.com

၁း၇။ ခြွင်းချက်

အစဉ်အလာ၏ အစီအစဉ်ကျနမှုသဘောနှင့် ကျင့်သားရ အသားကျကာ ခွဲမနိုင် ခွာမရ ဖြစ်နေသူများကမူ သည်ကိစ္စကို သိပ်စဉ်းစားကြလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

"အခုလည်း ကိုယ်ဖန်တီးချင်တဲ့ အနုပညာကို ကိုယ်နှစ်သက်သလို ဖန်တီးခွင့်ရှိနေတာပဲ။ ငါတို့လည်း စည်းတွေဘောင်တွေကို ထည့်မစဉ်းစားဘဲ အနုပညာစိတ်၊ ခံစားမှုသက်သက်နဲ့ ဖန်တီးတာပဲ"

ဟု သူတို့ ပြောလေ့ပြောထ ရှိကြသည်။ ပြောလည်း ပြောကြလိမ့်ဦးမည်။ သို့သော် သူတို့ဖန်တီးသည့် အနုပညာပစ္စည်းများကို ကြည့်လိုက်လျှင် မူဘောင်ကို မကျော်ဖြစ်သည့် အရာများသာ တွေ့ရသည်။ အစဉ်အလာကို အနည်းငယ် တိုးချဲ့ထွင်ထားသည့် အရာများလောက်မျှကိုလည်း တစ်ခါတစ်ရံ တွေ့ရသည်။

သူတို့ဘာသာ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဖန်တီးခြင်း ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည်။ သို့သော် သူတို့၏ အာရုံခံစားမှုသည် ဘောင်၏ ကန့်သတ်မှုနှင့် ပူးဝင် အသားကျနေကြပြီ။ သူတို့ဘာသာသူတို့ မသိလိုက်ဘဲ ဘောင်၏ စီးပိုးမှုကို ခံနေရပြီ။ ထိုအလေးချိန်ကို တစ်သက်လုံး ထမ်းထားရဖန် များသောအခါ လေးသည်ဟုပင် မထင်တော့။ အနည်းငယ်မျှ ထိုအလေးချိန် ပေါ့သွားလျှင်ပင် လွတ်လပ်လှပြီဟု အောက်မေ့မည်။

ကျွန်တော်တို့ကတော့ "အနည်းငယ်မျှ" ဟူသော ပမာဏကို ထည့်မစဉ်းစား။ နယ်ကုန်တွန်း၍ စဉ်းစားကြည့်ကြပါမည်။

၁း၈။ ထပ်၍ ပြောပါဦးမည်။ ထိုစည်းဘောင်များသည်... မည်မျှထိ ကျယ်အောင် ချဲ့ပေးနိုင်မည်နည်း။ (အလိုရှိခိုက်) မည်မျှထိ မြန်မြန်ချဲ့ပေးနိုင်မည်နည်း။ ဘာကြောင့် "မည်မျှထိ မြန်မြန်" ဟု ကျွန်တော်တို့ ပြောနေရသနည်း။ လောကသည် တစ်ဟုန်ထိုးပြောင်းလဲနေ၏။ ထိုသို့ ပြောင်းလဲနေသည်နှင့် အမျှ လိုက်ဖြစ်ပျက်နေသော လောက၏အနှစ်သာရကို အချိန်မီ သိလိုက်နိုင်ပါရဲ့လား။

mgyoe.com

mgyoe.com

၁း၉။ တစ်ဟုန်ထိုး ပြောင်းလဲနေသည့် လောကထဲမှ "ခဏ"၊ "ခဏ"တည်းဟူသော "ပစ္စက္ခခဏငယ်"တိုင်းကို အနုပညာရှင်တို့က စောင့်ကြည့်သည်။ မှတ်တမ်းတင်သည်။ ယင်း၏ အဖြစ်အပျက်၊ အကောင်းအဆိုးသဘောကို ထုတ်ဖော်ပြသကြသည်။ သက်သေပြသည်။ ငြင်းခုံသည်။ စွပ်စွဲသည်။

ထို"ခဏငယ်"သည် ဘာလဲ။

အတိတ်... အတိတ်ဆိုသည်မှာ သိကောင်းသိခဲ့မည်ဖြစ်သော သို့တည်းမဟုတ် သိသလိုလို ဘာလိုလို ဖြစ်ခဲ့သောအရာ။

အနာဂတ်... အနာဂတ်ဆိုသည်မှာ အဆုံးအစမဲ့ မသေချာသော အရာ။

ခဏငယ်ဆိုသည်မှာ ထိုအတိတ်နှင့် အနာဂတ်ကို ဆက်သွယ်ပေးသော ကြိုးမျှင်ကလေး ဖြစ်ပေသည်။

ထို"ခဏငယ်"၊ "ခဏငယ်"တိုင်းသည် ဝါကျတစ်ခုတွင် ပါဝင်သော စကားလုံး တစ်လုံးချင်းနှင့်တူ၏။ ယင်း စကားလုံး ခဏငယ်များဖြင့် သီဖွဲ့ထားသော ဝါကျသည်ကား အစဉ်အဆက် ဖြစ်ခြင်းသဘောပင် ဖြစ်၏။

❖

mgyoe.com

mgyoe.com

[၂]

အနှစ်လောက

၂း၁။ အနှစ်လောကသည်ကား ပို၍ ကြီးမားကျယ်ပြန့်၏။

ပုံသဏ္ဍာန်အသွင်အပြင်များ၊ စကားလုံး ဝေါဟာရတို့၏ အဆင့်ဆင့် အထပ်ထပ် ဖွဲ့စည်းပုံများကို လုံးဝ ငြင်းဆိုပယ်ဖျောက်ထား၏။

လောက ပရမတ္ထတရားသည်သာ အရာအားလုံး၌ရှိ၏။ ယင်းသည် သာလျှင် ပထမဦးဆုံး အဓိကအကျဆုံး ပုံဖော်ပစ္စည်းဖြစ်၏။

မည်သည့်နေရာတွင် လောကပရမတ္ထတရားသည် ရုပ်လုံးပေါ် သနည်း။

ယင်းသည် စိတ်ပုံထဲတွင် ရုပ်လုံးပေါ်သည်။ မည်သို့အားဖြင့် ပေါ် သနည်း။

စိတ်ပုံသွင်၏ ကိုယ်ပိုင်အစွမ်းသတ္တိအား၊ အကျိုးသက်ရောက်အားဖြင့် ရုပ်လုံးပေါ်သည်။

အဘယ်ကြောင့်နည်း။

"အာရုံခံစားမှု" သည် "သိမှု" ထက်ပို၍ အရင်းခံကျသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

၂း၂။ ဥပမာ အရာဝတ္ထုတစ်ခု၏ သဘောကို သိသည်ဆိုပါစို့။

မည်သို့ သိသနည်း။

mgyoe.com

ကြည့်မြင်ပြီးမှ အတွေ့အကြုံအားဖြင့် ဆင်ခြင်ကြည့်၍ သိခြင်းဖြစ်သည်။

"ကြည့်ခြင်း" က အရင်လာသည်။
"ကြည့်ခြင်း" ပြီးမှ "မြင်သည်" ဟူသော သဘောဖြစ်သည်။
"မြင်" ပြီးမှ "သိ" ခြင်းကိစ္စ ဆက်သည်။

၂း၃။ ဤသည်ကို ဖော်ထုတ်ပြသမည်ဆိုလျှင် စကားလုံးများကို အသုံးပြုရသည်။ သည်နေရာတွင် စကားလုံးများအကြောင်း ပြောရတော့မည်ဖြစ်၏။

စကားလုံးများသည် အားမကောင်းကြပါ။

တခြားကိစ္စများနှင့် မရောထွေးလိုပါ။ စကားလုံးများသည် ရုပ်ပစ္စည်းဖြစ်၏။ ထိုအရာများကို လူက ဖန်တီးထားရ၏။ ယင်း ဖန်တီးချက်များကို အရာဝတ္ထုများ၊ အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်များ၊ ဆောင်ရွက်မှုများ စသည်တို့နှင့်တွဲ၍ နေရာချထားရ၏။ အနှစ်သာရက သတ်သတ်၊ ရုပ်စကားလုံးများက သတ်သတ်။ ယင်းတို့နှစ်မျိုးကို တွဲ၍ နေရာချခြင်းကိုပင် စကားလုံးများက ပေးသော အဓိပ္ပာယ်အဖြစ် နားလည်ရ၏။ လူကပင်လျှင် ယင်းတို့ကို တွဲ၍ မှတ်မိအောင် လုပ်ထားရ၏။ အထပ်ထပ် တွေ့ကြုံမှတ်သားထားရ၏။

နောက်တစ်ဖန် လူက ထိုစကားလုံးတို့ကို မြင်သည်ဆိုပါစို့။ ထိုစကားလုံးနှင့်တွဲ၍ နေရာချထားသော ပစ္စည်း၊ သတ်မှတ်ချက်တို့ကို ပြန်ရှာထုတ်ပေး၏။ ထို ထုတ်ပေးသည့်အဖြေကို လူကပင် တွေးကြံ၏။ နောက်ဆုံးလူကပင် သူ့အတွေ့အကြုံ၊ မှတ်မိစိတ်၊ အတွေးအကြံတို့ဖြင့် စီရင်ထားသော အဓိပ္ပာယ်ယောင်ကို ထုတ်ပြန်ကြေညာလေသည်။

မှတ်သားစိတ်ထဲတွင် ထိုစကားလုံးနှင့်တွဲ၍ နေရာချထားသောပစ္စည်း၊ သတ်မှတ်ချက် မရှိပါလျှင်မူ ထိုစကားလုံးကို မြင်သော်လည်း မြင်ကာမတ္တသာ ဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။

၂း၄။ ထိုသို့ဆိုလျှင် လောကပရမတ္ထသဘောကို မည်သို့ သိနိုင်မည်နည်း။
တစ်နည်းသာ ရှိသည်။
စိတ်ပုံသွင်ကို ထွင်းဖောက်၍ တိုက်ရိုက်သိနိုင်သည့်နည်းပင်။

mgyoe.com

mgyoe.com

စိတ်၏ အဖြစ်၊ အပျက်၊ အကူး၊ အပြောင်းတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းသော စိတ်ပုံရိပ်၏နောက်တွင် (လွယ်လွယ်ပြောရလျှင်) စိတ်၏နောက်တွင် ဘာ အဖုံးအကာမှ မရှိ။

ထို့ကြောင့် စိတ်၏အာရုံကို ထွင်း၍မြင်လျှင် ပရမတ္ထကို မြင်ပြီဖြစ် သည်။

၂း၅။ ဤ အနှစ်လောကတွင် ဘာသာစကား၏တာဝန်သည် အထက်က ပြောခဲ့သည့် စိတ်ပုံသွင်ကို အထောက်အကူပြုရန်မျှသာ အသုံးဝင်တော့ သည်။

"ခဏငယ်" တိုင်းတွင် ပေါ်လာသော စိတ်ပုံသွင်တို့ကို ပစ္စုပ္ပန်အချိန်၊ ပစ္စုပ္ပန်နေရာတွင် နေရာချထားပေးမည်။

ဤသို့အားဖြင့် ပရမတ္ထ၏ ခဏသဘောကို ဖော်ပြနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။

၂း၆။ ထိုသို့ဆိုလျှင် ချရေးထားသော စကားလုံး၊ အက္ခရာ၊ ဘာသာစကား တွန့်တွန့်ကောက်ကောက်၊ ကွေးကွေးဖြောင့်ဖြောင့်များကရော ဘာလဲ။

ယင်းတို့သည် ရုပ်ဖြစ်သည်။ နောက်တစ်ဆင့်တက်လျှင် စိတ်ပုံသွင် တို့ကို မြှုပ်နှံထားသည့် သင်္ကေတတွင်း၏ အမှတ်အသားများ ဖြစ်ကြ သည်။

ယင်း ဘာသာစကား၊ စကားလုံးများက ထိုစိတ်ပုံသွင်များ ဘယ်က လာသည်၊ ဘာကြောင့်လာသည်ကို ရှင်းပြနိုင်မည် မဟုတ်။ ဘာအဓိပ္ပာယ်လဲ ဟု မေးလျှင်လည်း သူတို့ခမျာ ဝေဝေဝါးဝါးသာ ဖြစ်နေရှာပေလိမ့်မည်။

၂း၇။ ဤအနှစ်လောကသည် ဒေါင်လိုက်သဘောကို မဆောင်။ အလျား လိုက်သဘောကိုသာ ဆောင်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အာရုံခံစားမှုတို့ ၏ အစုအဝေးသည် အလျားလိုက် လွှမ်းခြုံပြန့်ကျယ်သောသဘော၊ အပြား သဘော ဖြစ်နေသောကြောင့်ပင်။

ဤလောက၏ ပစ္စုပ္ပန်နေရာတွင် စာရေးသူဟူ၍ မရှိ။ ထိုစာကို ဘာသာပြန်ပြသူဟူ၍ မရှိ။ အကဲဖြတ်အမှတ်ပေးသူ မရှိ။ ဘာမျှမရှိ။။

mgyoe.com

mgyoe.com

ထိုသို့ဆိုလျှင် စာဖတ်သူထံသို့ ဘာတွေရောက်သွားသနည်း။

မည်သို့မည်ပုံ ရောက်သွားသနည်း။

စိတ်ပုံသွင်သည် အရောင်အဆင်းအမျိုးမျိုး၊ ကိုယ်ထည်အမျိုးမျိုး၊ အဆင်အမျိုးမျိုး၊ အသွင်သဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုးတို့ စုဖွဲ့ထားသည့် ခဏအစုအဝေး အဖြစ် စာဖတ်သူထံ ရောက်သွားလေသည်။

၂း၈။ မည်သည့်ကိစ္စ၊ မည်သည့်ခံစားမှု သဘောတွင်မဆို စိတ်ပုံသွင်သာ လျှင် အဓိကအချုပ်ဖြစ်သည်။ ယင်းသည်သာလျှင် ရှေးဦးအကျဆုံး ဖြစ်ပေါ် သောအရာဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော်တို့ ယုံကြည်၏။

ထို ယုံကြည်မှု အယူအဆ၏ ပင်ကိုအတွင်းသဘောသည် ညွတ် ပျောင်းလွန်းသောကြောင့် ဥပဒေသများ၊ အမျိုးအမည်ခွဲခြားမှု၊ စည်း၊ နည်း စနစ်များ ဘာတစ်ခုမျှမရှိသော သဘောသဖွယ် ဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။ ကိစ္စ မရှိပါ။

ကျွန်တော်တို့ နားလည် ခံယူထားသည်မှာ

လက်ရှိ အခု "ခဏတာ" သည် ပြန်၍၊ ပြန်၍ အသစ် ဖြစ်ဖြစ်လာ သည်။

"ခဏ"သည် သေဆုံးသည်။ နောက် "ခဏသစ်"ပြန်၍ မွေးဖွား သည်။

ထပ်၍ ပြောပါဦးမည်။

"ခဏ"သည် အသစ်အသစ် ပြန်၍ဖြစ်သည်။

၂း၉။ စိတ်ပုံရိပ်သာလျှင် တစ်ခုတည်းသော အခြေခံဖြစ်၏။

အမျိုးမျိုး ထွေပြားနေခြင်းကလည်း စိတ်ပုံသွင်များသာလျှင် ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် အချိန်အမျိုးမျိုး၊ အကန့်အသတ်အမျိုးမျိုး ထွေပြားနေရ ခြင်းသည် အဆက်အစပ်သဘောကို မဆောင်။

Time & Space ဟူ၍ မရှိ။

ယင်း Time & Space နှစ်ခုစလုံးသည် အဆုံးအစမဲ့သော ပစ္စုပ္ပန်ထဲ တွင်သာ ပျော်ဝင်လျက်ရှိကြ၏။ တစ်ဖန် ပြန်ကြည့်လျှင် ယင်းပစ္စုပ္ပန်သည်

mgyoe.com

mgyoe.com

လည်း စိတ်ပုံသွင်၏ ပစ္စုပ္ပန်ပင်ဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် အစဉ်အဆက်သဘောဟူ၍ မရှိ။ ပဋိပက္ခနှင့် ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်ဟူ၍ မရှိ။ စိတ်ပုံသွင်နှင့် စကားလုံးများ (တစ်နည်းအားဖြင့်) အဓိပ္ပာယ်ကို တင်ဆောင်သော အမှုန်များအချင်းချင်း အစီအစဉ်တကျမဟုတ်ဘဲ ပူးလိုက်၊ ခွာလိုက်၊ တိုက်လိုက်၊ ထိလိုက် ဖြစ်နေသော သဘောသာ ရှိပေသည်။

၂း၁၀။အာရုံခံစားမှုသည် အရာရာ၌ တည်ရှိ၏။

ယင်း အာရုံခံစားမှုသည် အက်တမ်သဘောတွင် ရှိ၏။

ထို့ကြောင့် တစ်ခုတည်းသော စိတ်ပုံသွင်ထက် ပို၍ကြီးမားသော ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းမှုမျိုး မဖြစ်၊ ဖြစ်မလာနိုင်၊ မရှိနိုင်။

ပစ္စက္ခ ခဏာယေ်တည်းဟူသော တစ်ချိန်၊ တစ်ချိန်တိုင်းတွင် စိတ်တစ်ခုသာ ဖြစ်၏။ စိတ်ပုံသွင် အက်တမ်တစ်ခုတည်းသာ ရှိ၏။

တစ်ခုတည်းသော အနေအထား။

တစ်ကိုယ်တည်းသော ပုဂ္ဂလိက။

၂း၁၁။ ဤလောကသည်လည်း အဟုန်မပြတ် ပြောင်းနေ၏။ ဥပမာပေးရလျှင် ပန်းစကြာ မှန်ပြောင်းလည်သလို ပြောင်းနေ၏။ စက်ဝိုင်းတစ်ပတ်တစ်ပတ် အပြည့်လည်၏။

တစ်ပတ်တိုင်း၊ တစ်ပတ်တိုင်း၌...

အရာဝတ္ထုအဟောင်းတို့သည် အသစ်အသစ်သော၊ ပြင်းထန်တောက်ပသက်ဝင်သော သဏ္ဌာန်များကို မွေးဖွားပေး၏။

(ပန်းစကြာ မှန်ပြောင်းထဲတွင်ရှိသော ရောင်စုံစက္ကူစသည် နဂိုရှိနေသလောက် ရှိနေမြဲဖြစ်သည်။ အသစ် ထပ်မထည့်။ အထဲမှ ထုတ်လျှော့မပစ်။ သို့သော် ပန်းစကြာမှန်ပြောင်းကို လှည့်လိုက်တိုင်း၊ လှည့်လိုက်တိုင်း ပေါ်လာသည့် ပုံရိပ်များကမူ အသစ်အသစ်များ ဖြစ်ကြ၏)

ဤသို့ဖြင့် အပတ်တိုင်း၊ အပတ်တိုင်းတွင် အဆန်းတကြယ်တို့ကို တွေ့မြင်ရလေသည်။

mgyoe.com

mgyoe.com

၂း၁၂။အသစ်များသည် ပစ္စုပ္ပန်ကို ရောက်လာကြပြီ။ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်၍နေကြပြီ။ ထို ခဏငယ်အပြီးတွင် ဖြစ်သောအသစ်သည်လည်း ပြီးလျှင် ပစ္စုပ္ပန် ခဏငယ်ဘဝသို့ ရောက်လာပေဦးတော့မည်။

[၃]

ကျွန်တော်တို့သည် ထို အခွဲလောကနှင့် အနှစ်လောကတို့ နှစ်ရပ်၏ စစ်ပွဲကြားတွင် ရှင်သန်နေထိုင်နေကြရပါသည်။

❖

mgyoe.com

mgyoe.com

၁ [က]

ပို့စ်မော်ဒန်ဝတ္ထုဆိုသည်မှာ ဘာလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို အလွယ်ကူဆုံးနဲ့ အပေါ်ယံအကျဆုံး ဖြေရမယ်ဆိုရင် သရုပ်မှန်ဝါဒရဲ့ သဘော၊ မော်ဒန်ဝါဒရဲ့ သဘော၊ ပဋ္ဌလက် သရုပ်မှန်ဝါဒရဲ့ သဘော စတဲ့၊ စတဲ့ သဘောတွေကို လွှမ်းခြုံရောနှောထားတဲ့ ဝတ္ထုအမျိုးအစားလို့ပဲ ပြောရပါလိမ့်မယ်။

❖

mgyoe.com

mgyoe.com

၁ [ခ]

နောက်ထပ်တစ်ဆင့် တက်ကြည့်မယ်ဆိုရင် ဘာဖြစ်လို့ အဲဒီလို အမြင်တွေ/သဘောတွေ ရောနှောနေသလဲလို့ မေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ပို့စ်မော်ဒန်ဝတ္ထုတွေရဲ့ **"မိမိစိတ်ကို အပြင်မှာ ခွာ၍ကြည့်ခြင်း"** ဆိုတဲ့ အမြင်အကြောင်းကို ထည့်ပြောရပါတော့တယ်။

မော်ဒန်ဝတ္ထုတွေမှာ ကိုယ့်စိတ်ရဲ့ အတွင်းပိုင်းထဲ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း တိုးဝင်တယ်၊ စိတ်ကို ဖမ်းယူ တင်ပြတယ်ဆိုတာ ရှေ့မှာ ပြောခဲ့ပြီးပါပြီ။ ပို့စ်မော်ဒန်မှာတော့ ကိုယ့်စိတ်ထဲကိုချည်းပဲ ပြန်လှည့် လျှိုးဝင်မသွားတော့ဘဲ ကိုယ့်စိတ်ကို တခြားလူတစ်ယောက်က မြင်ရသလိုမျိုး ပြန်ခွာပြီး ကြည့်တာပါ။

အဲဒီတော့ အခင်းအကျင်းတစ်ခုမှာ (၁) လူတစ်ယောက်ရယ်၊ (၂) သူ့ပတ်ဝန်းကျင်ရယ်ဆိုပြီး နှစ်ပိုင်း အမြဲတမ်းရှိပါတယ် (သူ့ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုတဲ့နေရာမှာ အဲဒီလူနဲ့ ဆက်ဆံ/စကားပြော/ပြုမူနေတဲ့ အခြားသော လူ သို့မဟုတ် သတ္တဝါ သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထုအားလုံး ပါတာပေါ့လေ)။ ဒါကို ဖော်ပြတော့မယ်ဆိုရင် (၁) လူဟာ အရေးပါဦးဆောင်သူနေရာကို ယူထားပါတယ် (Subject)။ (၂) ပတ်ဝန်းကျင်ဟာ အပြုခံနေရာကို ယူထားပါတယ် (Object)။

mgyoe.com

mgyoe.com

ဥပမာ ကျွန်တော်ဟာ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ မောင်လှနဲ့ စကားပြော နေတယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်ဟာ Subject နေရာကို ယူထားပြီး မောင်လှနဲ့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဝန်းကျင် တစ်ရပ်လုံးဟာ Object ဖြစ်နေပါတယ်။

အဲဒီလို ဖြစ်နေတဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော်ရဲ့ စိတ်ခံစားမှု၊ ကျွန်တော်ရဲ့ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် အခင်းအကျင်းကို မြင်တဲ့အမြင်၊ ကျွန်တော်က မောင်လှ အပေါ် မြင်တဲ့အမြင်တွေကိုချည်း တင်ပြသွားမယ်ဆိုရင် တောက်လျှောက် ကျွန်တော်ကချည်းပဲ Subject ဖြစ်နေပါတယ်။ ကျွန်တော်ရဲ့ စိတ်ခံစားချက် တွေကချည်းပဲ ဦးဆောင်လွှမ်းမိုးနေပါမယ်။

အဲဒီလို တင်ပြလာနေရင်းကမှ တစ်ချက်တစ်ချက်မှာ သီးခြားကိုယ်ပွား တစ်ခု နေရာကနေ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကို ကျွန်တော် ပြန်ကြည့်လိုက်မယ် ဆိုရင် မင်းခိုက်စိုးစန်ဆိုတဲ့ကောင်ဟာ (အကြည့်ခံပစ္စည်း၊ အပြုခံပစ္စည်း) Object နေရာကို ရောက်သွားပါမယ်။ အဲဒီ ခွာကြည့်လိုက်တဲ့စိတ်ဟာလည်း ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စိတ်ပဲဖြစ်တဲ့အတွက် ခဏနေတော့ မူရင်းနေရာကို ပြန် ရောက်သွားပြီး Subject အဖြစ်နဲ့ ပြန်ခံစားပါတော့တယ်။

ဆိုလိုတာက အဲဒီလိုမျိုး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် Subject အဖြစ်ကနေ ခံစားပြီး ပတ်ဝန်းကျင်ကိုဆက်ဆံရာကရတဲ့ အာရုံ၊ နောက် ဖျတ်ခနဲ 'ကိုယ်' ဆိုတာ မရှိတော့ဘဲ၊ ငါ (Subject) ဆိုတာ မရှိတော့ဘဲ သီးခြားနေရာက လှမ်းကြည့်လိုက်တဲ့အခါ မင်းခိုက်စိုးစန်ဆိုတဲ့ လူတစ်ယောက်၊ မောင်လှ ဆိုတဲ့ လူတစ်ယောက်၊ လက်ဖက်ရည်ကရားဆိုတဲ့ ရုပ်ပစ္စည်းတစ်ခု စတဲ့ (ကိုယ်အပါအဝင်) အားလုံးကို တန်းတူရောနှောထားတဲ့ Object တွေအဖြစ် မြင်ရ၊ ခံစားရတဲ့ အာရုံ။

အဲဒီ အာရုံနှစ်ခုကို ရောနှောထားတာပါ။

(ကိုယ်ဟာ'အပြုခံဘဝ'နဲ့ လောကကြီးထဲ ရောပါမျောလိုက်နေရပါ လားဆိုတဲ့ အာရုံနဲ့ လူပီသတဲ့အဖြစ်ကို ဖန်တီးသူ၊ ဦးဆောင်သူအဖြစ်ကို ထူထောင်ချင်တဲ့ လွတ်လပ်စိတ်အာရုံတို့ ရောနေတာလို့ ပြောရင်လည်း ရပါတယ်)

❖

mgyoe.com

mgyoe.com

၁ [ဂ]
ထွေပြားသောလောက

အပြင်အပရှိ ရုပ်ကောင်များ သက်ဝင်လှုပ်ရှားနေခြင်း၊ အဖြစ်အပျက်များ၊ သဘောတရား အတွေးအခေါ် အတွေ့အကြုံများ တရစပ်ပေါက်ဖွားနေခြင်းတို့ဖြင့် ပြည့်နှက်လျက်ရှိသော လောကကို "ပကတိလောက"ဟု ကျွန်တော် ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲပါမည်။ ထို ပကတိလောကတွင် အမည်သညာအားဖြင့် မောင်ဘ၊ မောင်လှ၊ မမြ စသည်ဖြင့် ပါဝင်မည်။ ထိုသူတို့၏ အမည်ပညတ်နှင့်တကွဖြစ်သော လှုပ်ရှားလုပ်ကိုင်မှုနှင့် အကျိုးရလဒ်များဖြင့် တည်ဆောက်သည့် အတွေးအခေါ်သဘောများ ပါဝင်မည်။

ထိုအမည်ပညတ် သူ(လူ) တို့က အသီးသီးဖော်ဆောင်နေကြသော အမှန်တရားများ ပါဝင်မည်။ ယင်းအချက်အလက် အားလုံးသည်ပင်လျှင် ထိုလောက၏ သတ္တဝါလောက အခြင်းအရာများ (Ontology) ဖြစ်ကြသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုရလျှင် ပကတိလောက၏ Ontology ဖြစ်သည်။

ယင်းအဖြစ်အပျက် အတွေးအခေါ်၊ စံ အမှန်တရား ပညတ်အားလုံးတို့ကို အနုပညာရှင်က တွေ့ရ၊ မြင်ရ၊ သိရ၊ ခံစားရသည်။ ခံစားရုံဖြင့် မရပ်တန့်။ သူ၏ လောကအမြင်ဖြင့် ဆင်ခြင်၏။ ထပ်ခံစား၏။ အသိအမှတ်ပြု၏။

mgyoe.com

mgyoe.com

သာမန်အားဖြင့် ပြင်ပ ပကတိလောကတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော ကျောင်းသားအရွယ် ကလေးတစ်ဦး ရေခဲရေရောင်းနေသည်ကို မြင်ရသည်။ အနုပညာရှင်က ခံစားရသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုကလေး၏ ဆင်းရဲနွမ်းပါးပုံ၊ နေပူကျဲကျဲအောက် ဘယ်လိုပင်ပန်းကြီးစွာ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားရပုံ၊ သနားစရာကောင်းပုံကို ထိုပကတိလောကထဲအတိုင်း ဝတ္ထုရေးဖွဲ့လိုက်သည်ဆိုသည့် ကိစ္စမျိုးလောက်ကို ပို့စ်မော်ဒန်သမားတို့က ရေးကြီးခွင်ကျယ်လုပ်ပြီး ပြောမနေကြတော့ပေ။ သူတို့အလေးထားသည့်ကိစ္စမှာ ပကတိလောကတွင် မြင်ရသော အခြင်းအရာကိုယူ၍ သူတို့ဘာသာ ဆင်ခြင်၊ ခံစား၊ သိမြင်လိုက်ရခြင်းကိုပင်။ ပကတိလောက၏ စံနှုန်းအတိုင်း၊ ပညတ်ချက်အတိုင်း၊ အဖြစ်အပျက်အတိုင်း ပုံတူမယူတော့ (အလေးအနက် ထပ်ပြောပါမည်။ ပုံတူမယူတော့)။ အနုပညာသမား၏ ရင်မှဖြစ်သော အာရုံလွန်သဘော၊ ကျိုးကြောင်းလွန် သဘောတို့ဖြင့် ထိုအဖြစ်အပျက်၏ ဝိညာဉ်ကိုလှမ်း၍ ခြုံငုံစုပ်သွင်းလိုက်သည်။ ထိုအခါ အနုပညာရှင်၏ ရင်တွင်း သီးခြား လောကသစ်တစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်သည်။

ထို (ပကတိလောကကို ပုံတူမကူးထားသော အနုပညာရှင်၏ အာရုံဖြင့် လွှမ်းခြုံထားသော၊ အနုပညာရှင် ရင်တွင်း၌ သီးခြားဖြစ်ပေါ်သော) လောကကို အာရုံလောကဟု အမည်ပေးပါမည်။

ပကတိလောက၏ အမှန်တရား သတ်မှတ်ချက်၊ ပညတ်၊ စံနှုန်းစံထားများသည် မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မတူညီနိုင်ပါ။ အဘယ်ကြောင့် မတူညီရသနည်းဆိုလျှင် ပကတိလောက၏ ကြီးနိုင်ငယ်ညှဉ်းသဘော၊ သာရာစားသဘော စသည်တို့နှင့် ရောပြွမ်းနေသည့် အမှန်တရား၊ သတ်မှတ်ချက်တို့ကို အနုပညာရှင်က မယုံကြည်၊ မနှစ်လို၍ ငြင်းပယ်ထားပြီး ဖြစ်သောကြောင့်ပင်။ စင်စစ် ငြင်းပယ်ရုံမျှမက (ထိုသတ်မှတ်ချက်၊ ထိုအမှန်တရားများကို ယုံကြည်ရန်ထက်) မိမိ၏အာရုံလွန် (Supersensuous) နှင့် ကျိုးကြောင်းလွန် (Superrational) သဘောတို့ကို ပိုမိုယုံကြည်ပြီး မိမိလောက၊ မိမိစံနှုန်းနှင့် အမှန်တရားတို့ကို တည်ဆောက်ထားခြင်းကြောင့်ပင်။

ထို့ကြောင့် (ပကတိ) လောကခြင်းရာများနှင့် အနုပညာရှင်၏(အာရုံ) လောကခြင်းရာများ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု မတူတော့။ ဆန့်ကျင်ကွဲလွဲလာသည်။

mgyoe.com

mgyoe.com

အချင်းချင်း တင်းမာမှုဖြစ်လာသည်။ ထိုတင်းမာမှုကို Ontological Tension ဟုခေါ်ပါသည်။ (*)

နောက်တစ်ဖန် ထိုလောကအခြင်းအရာ နှစ်ရပ်တို့သည် တစ်ချက်တစ်ချက်တွင် ပေါင်းစည်းသွားလိုက်၊ နောက် ဘယ်လိုမှ ညှိနှိုင်းမရဟန်ဖြင့် ကွဲကွာသွားလိုက်၊ တစ်ဖန်ပြန်လည် ပေါင်းစည်းလိုက်ဖြင့် ဖြစ်နေတတ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အနုပညာရှင်သည်လည်းကောင်း၊ အနုပညာပစ္စည်းကို ကြည့်ရှုခံစားသူသည်လည်းကောင်း ပကတိလောကထဲတွင် နေထိုင်နေကြရသည်။ ပကတိလောက၏ အခြင်းအရာများကို ဒိဋ္ဌ တွေ့နေရသည်ဖြစ်ရာ (အာရုံနှင့်ပကတိ) သဘောနှစ်ရပ်ကို ဆွဲယူဆက်စပ်ခြင်း၊ အတူယှဉ်တွဲခြင်း၊ ပေါင်းစည်းခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်မိသည်။ မရသောအခါ ပြန်ကွာသွားလိုက်၊ တစ်ဖန် ပြန်ယူပေါင်းစည်းလိုက်ဖြင့် ဖြစ်နေတတ်သည်။ ယင်းကို Ontological Hesitation သို့မဟုတ် Ontological Oscillation ဟုခေါ်သည်။ (*)

(အထက်က (*) ခရေပွင့် အမှတ်အသားပြခဲ့သော ခေါ်ဝေါ်ချက်၊ ဖွင့်ဆိုချက်၊ သတ်မှတ်ချက်တို့သည် နောက်ပိုင်းတွင် တစ်လျှောက်လုံး ကြိမ်ဖန်တလဲလဲ ပြန်လည်ညွှန်းရ၊ ကိုးကားရမည့် အချက်အလက်များ ဖြစ်ပါသည်)

ထို့ပြင် အာရုံလောကဟု ဆိုရာတွင်လည်း ပကတိလောကတွင် အမှန်တကယ် တည်ရှိနေထိုင်ကြသော ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန် တစ်ခုချင်းနှင့်လိုက်၍ များစွာရှိသေးသည်။ ယင်းတို့သည် Ontology ဆိုင်ရာ ထွေပြားကွဲလွဲမှုတို့၏ နယ်မြေအတွင်း ပါဝင်ဖွဲ့စည်းနေကြ၏။ ထိုကွဲပြားမှုတို့ ရောယှက်ပူးနှောပါဝင်နေသည့် နယ်ပယ်/အာရုံလောကကို Heterocosm ဟု ခေါ်လေသည်။

❖

mgyoe.com

mgyoe.com

၁ [ဃ]
စံသွေခြင်း Foregrounding

ပို့စ်မော်ဒန် အနုပညာနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် (မသိမဖြစ်) သိထားသင့်သည့် အချက်တစ်ချက်မှာ စံသွေခြင်း (Foregrounding) ပင်ဖြစ်ပါသည်။ မူလအားဖြင့် ယင်းဝေါဟာရသည် ချက် (Czech) အခေါ်အဝေါ် aktualizace ကို ပြန်ဆိုထားခြင်းဖြစ်ပြီး သုံးစွဲသောအနုပညာပြပစ္စည်း Medium များကို ရောနှောခြင်း၊ ဖောက်လွဲဖောက်ပြန်ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်၍ပြခြင်း၊ အလိုအလျောက် ခံစားစိတ်တုံ့ပြန်မှုကို ဆန့်ကျင်ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ခြင်းတို့ဖြင့် ဖော်ပြသော အနုပညာဖန်တီးမှုများအတွက် သုံးသည်။ အလေးအနက်ပြုခြင်း ဆိုသည့်သဘောပါ တစ်ပါတည်း ပါဝင်ပြီးသားဖြစ်၏။

စာပေနယ်ပယ်တွင် ယင်းစံသွေမှုကို ဘာသာဗေဒဆိုင်ရာ ချိုးဖောက်လွဲဖယ်မှုများအဖြစ် တွေ့ရ၏။ ဆိုလိုသည်မှာ ယခင်ကတည်းက အများသဘောတူ လက်ခံပြီးသား အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ယင်းတို့၏ ကောင်းခြင်းဂုဏ်သတ္တိ၊ ဆိုးခြင်းဂုဏ်သတ္တိတို့ကို လွဲဖယ်၍ပြသည်။ ကမောက်ကမဖြစ်အောင် လုပ်၍ပြသည်။ သီးခြားဂုဏ်သတ္တိ ဖြစ်ပေါ်လာစေသည်။

mgyoe.com

mgyoe.com

ဥပမာ (၁) **သူ့ခန္ဓာကို စောင်က ဖုံးမထားတော့ချေ။ သူက အနက်ရောင်ဝတ်စုံဖြင့် မိစ္ဆာဆန်ဆန် ကြည့်ကောင်းနေသည်။**

(တာရာမင်းဝေ၊ လက်သည်းပျောက်လို့ လိုက်ရှာနေတဲ့ကြောင်၊

သရဖူမဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ် ၁၀)

အများက သဘောတူလက်ခံထားသည်မှာ မိစ္ဆာဆိုလျှင် ရွံစရာကောင်းသည်။ ကြောက်စရာ၊ မနှစ်မြို့စရာ ကောင်းသည်ဟူသော သတ်မှတ်ချက် ဖြစ်နိုင်၏။ သို့သော် သည်နေရာတွင် စာရေးဆရာက ကြည့်ကောင်းသည်ဟု ဆိုလိုက်သည်။ ယခင်က သတ်မှတ်ထားသော ဂုဏ်သတ္တိကို အဆိုးမှ အကောင်းအဖြစ်သို့ ဆွဲယူသွေဖည်ပြလိုက်ခြင်း သို့မဟုတ် သီးခြားဂုဏ်သတ္တိတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာစေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ထိုမျှမက ရှိနှင့်ပြီးသော ဝေါဟာရအဓိပ္ပာယ်တို့၏ ဆက်သွယ်ချက်ကိုလည်း တစ်မျိုးတစ်မည်ဖြစ်အောင် သွေဖည်ပြတတ်ကြ၏။

ဥပမာ (၂) **အဆင်မပြေမှုတွေနဲ့ အဆင်ပြေလို့၊ မရေရာမှုတွေနဲ့ ရေရာလို့ လျှောက်လှမ်း ရပ်တန့်နေမိခဲ့။**

(ကိုမြိုး၊ ကောင်းကင်ပေါ်က တိမ်တစ်ဆုပ်၊

သရဖူမဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ် ၃၀)

အဆင်မပြေမှုဆိုသော စကားရပ်နှင့် အဆင်ပြေဟူသော စကားရပ်နှစ်ခု ကြားတွင်လည်းကောင်း၊ မရေရာမှုဆိုသော စကားရပ်နှင့် ရေရာဟူသော စကားနှစ်ရပ်ကို ကြားတွင်လည်းကောင်း၊ လျှောက်လှမ်းဆိုသော စကားရပ်နှင့် ရပ်တန့်ဟူသော စကားရပ်နှစ်ခုကြားတွင်လည်းကောင်း မည်သည့်ဆက်စပ်မှုမျှ မရှိ။ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆန့်ကျင်နေကြသည်။ ချေဖျက်နေကြသည်။ အဆင်ပြေသည်ဆိုပါလျှင် ထိုနေရာတွင် အဆင်မပြေစရာ ဘာတစ်ခုမျှ ရှိမနေရ။ လျှောက်လှမ်းနေခြင်းသည်သာ အမှန်ဆိုပါလျှင် ရပ်တန့်သည်ဆိုသည့်ကိစ္စသည် ဘာအဓိပ္ပာယ်မျှ မရှိ။ ထိုစကားလုံး ပါလာစရာအကြောင်း မရှိ။ ရပ်တန့်ခြင်းက အမှန်ဆိုလျှင် လျှောက်လှမ်းသည် ဆိုသည့်ကိစ္စကို ထိုနေရာတွင် ထည့်ရေးပြ၍ မဖြစ်။ အလိုလိုပျက်ပြယ်ပြီးသား ဖြစ်သွားသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုစကားရပ်များ၏ကြားတွင် ဆက်သွယ်ချက်မရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သို့သော် အထက်ပါဝတ္ထုတွင်မူ စာရေးသူ ကိုမြိုးက

mgyoe.com

mgyoe.com

ယင်းသို့ဆက်သွယ်ချက်မရှိသည့် စကားရပ်များကို တိုက်ရိုက်ဆက်စပ် သုံးစွဲထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ယင်းသည်ပင်လျှင် နဂို အများလက်ခံထားပြီးဖြစ်သော (အလျားလိုက်ဆက်စပ်မှု၊ ဒေါင်လိုက်ဆက်စပ်မှု) ဘာသာဗေဒ၊ စည်း၊ စံနှုန်းတို့ကို ကမောက်ကမဖြစ်အောင် သွေဖည်လိုက်ခြင်း၊ သီးခြားဂုဏ်သတ္တိလက္ခဏာတစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် စံသွေလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

[ဒေါင်လိုက် ဆက်စပ်မှု (Paradigmatic) သဘောနှင့် အလျားလိုက်ဆက်စပ်မှု (Syntagmatic) သဘောတို့ကို ဘာသာဗေဒဆိုင်ရာ စာအုပ်စာတမ်းများတွင် လေ့လာနိုင်သည်ဖြစ်သောကြောင့် ဤနေရာတွင် အကျယ်တဝင့် မရေးတော့ပါ]

နောက်တစ်ချက် သုံးစွဲသော အနုပညာပြပစ္စည်း (Medium) များနှင့်ပတ်သက်၍ ပြောရမည်ဆိုလျှင်လည်း ပြောစရာအတော်များများ ရှိပါသည်။ ပန်းချီလား၊ ပန်းပုလား၊ စကားလုံး စာသားတွေလား၊ ပုံဖော်မှုတွေလား စသည်ဖြင့်၊ စသည်ဖြင့် မတူညီသော အနုပညာပြပစ္စည်း၊ အနုပညာပြအမျိုးအမည်တို့၏ ဂုဏ်ရည်အမျိုးမျိုးကို ရောနှောသုံးစွဲကြသည်။ တစ်ခုချင်းစီ၏ ဂုဏ်ရည်ကို ချိုးဖျက်ပြကြသည်။ တစ်ခုနှင့်တစ်ခုကြားတွင် ခြားထားသော နယ်နိမိတ်စည်းမျဉ်းကို ကျော်လွှားလိုက်ကြသည်။

ဒါကတော့ ကဗျာပဲ၊ ဒါကတော့ ပန်းချီပဲ၊ ဒါကတော့ ဝတ္ထုပဲဟု တစ်ခုချင်းစီ၏ အင်္ဂါရပ်များကို သောင်ချတိုင်းတာပြ၍ မရတော့။ အားလုံး ကျိုးပျက်ကုန်ကြပြီ။ နဂိုမူလ ရှိနှင့်ပြီးသား (ဝတ္ထုဆိုလျှင် မည်သို့၊ ကဗျာဆိုလျှင် မည်သို့ စသည်ဖြင့် သတ်မှတ်ထားကြသော၊ အများနားလည် လက်ခံထားကြသော) စံများကို ပို့စ်မော်ဒန်သမားတို့က သွေဖည်လိုက်ကြပြီ။ သတ်မှတ်ချက်များ အားလုံးကို ဖျက်ပစ်လိုက်ပြီ။

ထိုသို့ အနုပညာပြ နည်းနာ/ ပစ္စည်း/ ပုံသဏ္ဌာန် Medium များ၏ စံကို သွေဖည်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဥပမာအားဖြင့် ဝါနိပြာမဂ္ဂဇင်းပါ ဇော်ဇော်အောင်၏ ငယ်ချစ်နာမည် မနှင်းဆီအမည်ရှိ ဝတ္ထုနှင့် သရဖူမဂ္ဂဇင်း အမှတ် (၃၀) ပါ ငြိမ်းအေးအိမ်၏ အသံ၊ သင်္ကေတနှင့်တပ်ဆင်ထားသော အလင်း သို့မဟုတ် တစ်စုံတစ်ရာ အမည်ရှိ ဝတ္ထုတို့ကို ညွှန်းပါမည်။

ဥပမာ (၃)

mgyoe.com

mgyoe.com

(က) ငယ်ချစ်နာမည် မနှင်းဆီ/ဇော်ဇော်အောင် / ဝါနီပြာ

(ခ) အသံ၊ သင်္ကေတနှင့် တပ်ဆင်ထားသော အလင်း

သို့မဟုတ် တစ်စုံတစ်ရာ / ငြိမ်းအေးအိမ်/ သရဖူ (၃၀)

ဥပမာ (၃/က) အဖြစ် ပြထားသော ဝတ္ထုတွင် စာသား၊ စကားလုံး ဘာမျှ မပါ။ အဝါရောင်ဖဲကြိုး အပိုင်းအစတစ်ခုသာ ပါပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောရလျှင် ယခင်က အစဉ်အဆက်သုံးခဲ့သော "ဝတ္ထုကို စာသား/ စကားလုံး/ ဘာသာစကားတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းခြင်း" ဟူသည့် Medium ကို သွေဖည်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည် (သဘောအကျယ်ကို သည်နေရာတွင် မရှင်းသာသဖြင့် ချန်လှပ်ခဲ့ပါသည်)။

ဥပမာ (၃/ခ) အဖြစ် ပြထားသော ဝတ္ထုတိုတွင် ကဗျာလည်းပါသည်။ ဂီတသင်္ကေတများလည်း ပါသည်။ Installation တစ်ခုကို (တိုက်ရိုက်အားဖြင့်) ဓာတ်ပုံရိုက်၍ ထည့်ပြထားသော ပုံတစ်ခုပါသည်။ ယင်းတို့ အားလုံးသည်ပင် ဝတ္ထုကို ဖွဲ့စည်းထားသည့် ဝတ္ထုကိုယ်ထည်များ ဖြစ်ကြ၏ (ဝါ) ဝတ္ထုဟု ခေါ်မည်ဆိုလျှင် ခေါ်၍ရသော အနုပညာပစ္စည်း တစ်စုံတစ်ရာကို ဝိုင်းဝန်းဖွဲ့စည်းပေးထားသော အခြားအနုပညာပြပစ္စည်း၊ ပုံသဏ္ဍာန်၊ နည်းနာများ ဖြစ်ကြ၏။ ဤနေရာတွင် ပြောစရာတစ်ချက် ရှိလာပြန်ပါသည်။ ဝတ္ထုထဲတွင် အခြားသူများ၏ စာသားများကို ကူးယူထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပါသည်။ ငြိမ်းအေးအိမ်၏ ဝတ္ထုထဲတွင် ကဗျာသည်လည်း အခြားသူတစ်ယောက်၏ကဗျာကို ကူးထည့်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး ဂီတသံစဉ်သည်လည်း အခြားတစ်ယောက် ဖန်တီးထားသော သံစဉ်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့ကို မိမိ၏ဝတ္ထုထဲတွင် ကူးထည့်ထားခြင်းဖြစ်၏။ ယင်းကို Pastiche ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဘာကြောင့် စံသွေခြင်း Foregrounding ကို သည်လောက်အထိ အလေးအနက် ထားနေရသနည်း။

အဖြေရှိပါသည်။

ရှေ့တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော (ပို့စ်မော်ဒန်တို့၏ ထွေပြားသောလောက Heterocosm များ ပကတိလောက၊ အာရုံလောကများ၊ အခွဲလောက၊ အနှစ်လောကများ စသည့်) အမျိုးမျိုးအထွေထွေ လောကအခြင်းအရာတို့ကို

mgyoe.com

mgyoe.com

လောကအရှိ ရှုခင်း (Ontological Landscape) ဟု ခေါ်ပါသည်။

ထို "လောကအရှိရှုခင်း" ၏ အထွေထွေအပြားပြား အမျိုးမျိုး အစားစား စုံလင်ရှုပ်ထွေးမှုတို့ကို ပို့စ်မော်ဒန်သမားတို့က ဖော်ပြရာတွင် ထိုလောကအခြင်းအရာတို့၏ ကွဲပြားမှု၊ ဆန့်ကျင်မှု၊ အဇ္ဈတ္တ သဘောဆောင်မှု၊ ဗဟိဒ္ဓ သဘောဆောင်မှု စသည်တို့ကို စံသွေခြင်းဖြင့် ပြကြ၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် စံသွေခြင်းသည်ပင် လောကအရှိရှုခင်း၏ ကိုယ်ဟန်ပြ (Model) မှုသဘောကို ဆောင်၏။

ထို့ကြောင့် ပို့စ်မော်ဒန်အနုပညာတွင် စံသွေခြင်းသည် အလေးအနက်ထား၍ သိရမည့်ကိစ္စတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော် ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

စံသွေမှုကို ဖော်ပြခြင်းအားဖြင့် မည်သို့ ဖြစ်စေသနည်း။

ရှင်းသည်။ စံသွေခြင်းကြောင့် စာဖတ်သူ၏ အာရုံအလေးပေးမှုသည် "ဘာပြောတာလဲ" ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက်ထံမှ ပြောင်းလဲရွေ့လွဲကာ "မည်သို့မည်ပုံ ပြောနေသည်" ဆိုသည့်ကိစ္စ (ပြောကြားခံလိုက်သော ကိစ္စတစ်ခုလုံး ကိုယ်ထည်) အပေါ်သို့ စူးစိုက်ကျရောက်သွားသည်။

Geoffrey N. Leech ၏ စကားကို ကိုးကား၍ပြောရလျှင် စံသွေမှုသည် ဖန်တီးဟန်ပညာရပ်အတွက် အသုံးဝင်သည်နှင့်အမျှ အင်မတန်အရေးကြီးသော အသိပညာတစ်ခုဖြစ်၏။ ယင်းသည် ဘာသာဗေဒ ဖော်ကျူးမှု၏ သမ္မုတိသဘောဆောင်သော Objectivity နှင့် စာပေအကဲဖြတ်မှု၏ သမ္မုတိသဘောဆောင်သော Subjectivity တို့အကြား ဆက်သွယ်ပေးသည့် ပေါင်းကူးတံတား ဖြစ်ပေသည်။

စာအရေးအသားနှင့် စပ်ဆိုင်သော စံသွေမှုကို (ဝတ္ထု/ ကဗျာတို့၏) တင်ပြလိုရင်း သဘောကိုယ်ထည်တွင်လည်းကောင်း၊ ဇာတ်ကောင်သဘောဖော်ကျူးရာတွင်လည်းကောင်း၊ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက် သဘောတွင်လည်းကောင်း၊ အပြန်အလှန် အချေအတင် အတွေး၊ အရေး၊ စကားစသည်တို့တွင်လည်းကောင်း၊ အခြားအခြားသော ပုံသဏ္ဌာန် အနေအထားများတွင်လည်းကောင်း တွေ့နိုင်ပေသည်။

❖

mgyoe.com

mgyoe.com

၁ [င]
စာဖတ်သူ၊ လောက၊ စာသားနှင့် စံသွေမှု

ဤစာတမ်း၏ ရှေ့ပိုင်းတွင် ပို့စ်မော်ဒန် အနုပညာရှင်တို့၏ လောကအမြင်များ၊ ထွေပြားသော လောကများနှင့် အမျိုးမျိုး ခွဲဖြာပေါင်းဆုံသော လောကအခြင်းအရာများကို ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

သို့သော် တကယ်တမ်းတွင် ထိုအနုပညာရှင်တို့က ဖန်တီးနိုင်သည်မှာ "အနုပညာပစ္စည်း" ကိုသာလျှင် ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုရေးသူ/ ကဗျာရေးသူက အက္ခရာစကားလုံး တွန့်တွန့်ကောက်ကောက်များ ဖြန့်တင်ထားသည့် စာရွက်များ ထွက်ပေါ်လာစေသည်။ ပန်းချီဆွဲသူကလည်း ဆေးရောင်များ၊ မင်များ သို့မဟုတ် အခြားပစ္စည်းများ စုကပ်သုတ်လိမ်းထားသည့် ပိတ်စ၊ ကင်းဗတ်စများ ထွက်ပေါ်လာစေသည်။ သို့မဟုတ်လည်း ပစ္စည်းတချို့ကို စုပုံ ဆက်စပ်ပေးထားခြင်း Installation များလုပ်သည်။ သို့မဟုတ်ပြန်လျှင်လည်း အခြားသောနည်းများ Performance/Alternative ပြုလုပ်ပြသည်။ သည်နေရာတွင်တော့ (ဝတ္ထုနှင့်ဆိုင်သော စာတမ်းဖြစ်၍) ဝတ္ထုအကြောင်းကိုသာ အလေးပေးတင်ပြသွားပါမည်။

တိုတိုပြောရလျှင် **စာဖတ်သူမြင်ရသည်မှာ စာရွက်ပေါ်ရှိ စာလုံးအက္ခရာ တွန့်တွန့်ကောက်ကောက်များသာ ဖြစ်ကြသည်။**

mgyoe.com

mgyoe.com

အထက်ကပြောခဲ့သည့် လောကအခြင်းအရာအမြင် စသည့်ကိစ္စများကို လှမ်းမြင်ရသည် မဟုတ်။ သည်အနုပညာပစ္စည်းတစ်ခု မခံစားမီ ကြို၍ သည်သဘောတရားများကို ခေါင်းထဲထည့်ပြီး မျှော်လင့်ချက်ထားကာ သွားရောက်ခံစားကြသည်လည်းမဟုတ်။ သည်သဘောတရားများကို အလွတ်ကျက်အာဂုံဆောင်ထားနိုင်ပါမှ အနုပညာခံစားသူဘဝကို ရောက်ရမည့်ကိစ္စလည်းမဟုတ်ပေ။ ရိုးရိုးစင်းစင်းကလေးပင်။

စာကို ဖတ်လိုက်သည့်အချိန်တွင် စာဖတ်သူဘဝသို့ ရောက်သည်။ စာဖတ်သူက စာကိုဖတ်၍ စာ၊ အက္ခရာ၊ စကားလုံးများကို တွေ့ရ၊ မြင်ရသည်။ **စာဖတ်သူက ထိုစာ/ စာသား၊ စကားလုံးများမှတစ်ဆင့် မိမိ (စာဖတ်သူ) ဘာသာ မိမိလောကကို တည်ဆောက်ယူသည်။ ထိုလောကသည်** စာဖတ်သူက ပြန်လည်တည်ဆောက်ယူသည့်လောက၊ အာရုံလောကပင် ဖြစ်သည် (စာရေးသူ၏ အာရုံလောကနှင့် အလားသဏ္ဍာန်တူသော်လည်း တစ်ထပ်တည်းမကျ။ တစ်နည်းဆိုရသော် စာရေးသူ၏ အာရုံလောကနှင့် စာဖတ်သူက ပြန်လည်တည်ဆောက်ယူသော အာရုံလောကတို့သည် မည်သို့မျှ ထပ်တူထပ်မျှ မရှိနိုင်)။

ထိုသို့ စာဖတ်သူက မိမိ၏လောကကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ယူရာတွင် သူ ဖတ်နေရသော စာသား၏အထောက်အပံ့ကို ယူရသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစာသားထဲတွင် ပါရှိသော (အကြောင်းအရာကို) ပြောသူများ၊ ထိုသူတို့၏ အသံများနှင့် အနေအထားတည်ရှိပုံတို့သည် စာဖတ်သူ တည်ဆောက်လိုက်သော လောကထဲတွင် ပါဝင်လာလေသည်။ ဤအချက်ကို ရှင်းလင်းအောင် နံပါတ်စဉ်တပ်ပြီး ပြောပါမည်။

၁။ ပြန်လည်တည်ဆောက်သော လောက

၂။ စာသား

၃။ (အကြောင်းအရာကို) ပြောသူများ၊ အသံများနှင့် အနေအထား တည်ရှိပုံ။

(ရည်ညွှန်း။ ။ Hrushovsk's three dimensions)

မော်ဒန်သမားတို့ အလေးပေးစံသွေခြင်း ပြုခဲ့ကြသည့် အချက်အမှတ်စဉ် (၃) ကို ပို့စ်မော်ဒန်သမားတို့၏ လက်ထဲတွင် ဆက်လက်၍ စံသွေကြ

mgyoe.com

mgyoe.com

ပြန်ပါသည်။ သို့ရာတွင် (မော်ဒန်အနုပညာတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်) အနည်းငယ်မျှ အလေးစိုက်မှု လျော့သွားသည်ဟု ဆိုနိုင်၏။ **ပို့စ်မော်ဒန် အနုပညာတွင်ကား အချက်အမှတ် (၁) နှင့် (၂) ကို ပိုမိုအလေးထားကြ၏။**

သည်နေရာတွင် မော်ဒန်အနုပညာ၏ Perspectivism ကို ပို့စ်မော်ဒန် အနုပညာ၏ Perspectivism ဖြင့် အစားထိုးလိုက်သည်ဟု ဆိုရပါတော့မည်။

သို့ဖြစ်လျှင် "ပို့စ်မော်ဒန်၏ Perspectivism က ဘာလဲ" ဟု မေးစရာ ဖြစ်လာ၏။ အဖြေက ရှင်းသည်။ ဤစာတမ်း၏ ရှေ့ပိုင်းတွင် ပို့စ်မော်ဒန်ဝါဒီတို့၏ ကြီးစိုးရာသည့် Ontology ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော် ပြောခဲ့ပြီးပါပြီ။ ထို့ကြောင့် ယခု ပို့စ်မော်ဒန်၏ Perspectivism သည်လည်း Ontological Perspectivism ဖြစ်ပါသည်။

ဤသဘောကို အလွယ်ဆုံး ရှင်းပြနိုင်ရန် ကျွန်တော် ဥပမာတစ်ခုဖြင့် တင်ပြ ကြိုးစားကြည့်ပါရစေ။

ဖြူ၊ နီ၊ ဝါ၊ ပြာ၊ စိမ်း စသော အမျိုးမျိုးသော အရောင်အသွေးအဆင် ကွဲပြားသည့် မီးလုံးကလေးများကို တစ်နေရာတည်းတွင်ပင် တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဆက်တိုက် အဆက်မပြတ် လင်းလိုက်၊ မှိတ်လိုက် ဖြစ်စေရန် ကျွန်တော် စီမံထားပါမည်။ ခလုတ်ကို စနှိပ်လိုက်ပြီဆိုကတည်းက (ထိုတစ်နေရာတည်းကပင်) ဖျတ်ခနဲ ဖျတ်ခနဲ စိမ်း၊ စိမ်းရာက နီ၊ နီရာက ဝါ၊ နောက် ညို၊ နက်၊ ပြာ၊ ခရမ်း၊ နီ၊ ဝါ၊ စိမ်း။ ပါးစပ်ဖြင့် မမီနိုင်အောင် လက်ခနဲ လက်ခနဲ ပြောင်းလဲသွားသည်ကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ယင်းသဘောကို Opalesence ဟု ခေါ်ပါသည်။ (*)

[ဤအချက်ကိုလည်း အရေးကြီးသော အချက်တစ်ရပ်အနေဖြင့် (*) ခရေပွင့် ပြခဲ့ပါသည်။ ရှေ့လာမည့် အခန်းစဉ် ၁ (စ) ဖြတ်ပိုင်းစိတ်ခွဲခြင်းတွင်လည်း ဤအချက်ကိုပင် တစ်ဖန် ပြန်ညွှန်းရပါလိမ့်ဦးမည်။ ဆက်လက်ဖော်ပြသွားမည့် အခန်းစဉ်များပါ သဘောတရားများတွင်လည်း အမြဲလိုလို ပါဝင်နေမည်သာဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ဆက်လက်ဖော်ပြသွားမည့် နောက်ပိုင်းစကားရပ်များတွင် ယင်း Opalesence သဘောကို တဖျပ်ဖျပ်

mgyoe.com

mgyoe.com

လက်ခြင်းသဘောဟု ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲသွားပါမည်]

ဆက်ပါဦးမည်။ ယင်း တဖျပ်ဖျပ်လက်ခြင်းသဘောသည် မည်သည့် နေရာတွင် ဝင်ရောက်သွားသနည်း။

အထက်က မျဉ်းသား ဖော်ပြခဲ့သော စာကြောင်းကို အမှတ်ရမိလိမ့်မည် ထင်၏။ ပို့စ်မော်ဒန်အနုပညာ၏ အလေးပေးရာ အချက်နှစ်ချက်။

၁/ ပြန်လည်တည်ဆောက်သော လောက

၂/ စာသား

ထိုအချက်အလက်နှစ်ခုကြားတွင် တဖျပ်ဖျပ်လက်ခြင်းသဘော ဝင်ရောက် ဖြစ်ပွားပါသည်။

စာသား (ကိုမြင်သည်) —ဖျတ်ခနဲ→ လောက
(အဖြစ်သို့ တည်ဆောက်ရောက်ရှိသည်)

နောက်စာသားတစ်ခု (ကိုမြင်သည်) —ဖျတ်ခနဲ→ လောက
(အဖြစ်သို့ တည်ဆောက်ရောက်ရှိသည်)

'စာသား' နှင့် 'လောက'တို့အကြား ခွလျှက်ဖြစ်ပေါ်နေသော သီးခြား Dimension တစ်ခုအနေဖြင့် ပို့စ်မော်ဒန်၏ Ontology Perspectivism ကို အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြပါမည်။

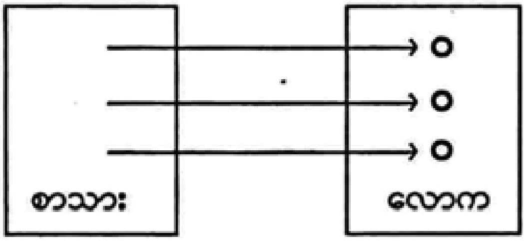

အညွှန်း
⟶ = တည်ဆောက်မှုဖြစ်စဉ်
o = တည်ဆောက်မှု ရလဒ်

ဤစာတမ်း၏ အစ၊ ခံယူသောလောကအကြောင်း၊ ဝတ္ထု၏ကြီးစိုးရာ အကြောင်း စသည်တို့ကတည်းကစ၍ Ontology နှင့်ပတ်သက်၍သော

mgyoe.com

mgyoe.com

တဖွဖွ ပြောခဲ့ရသည်။

ယခု Perspectivism တွင်လည်း Ontological Perspectivism ဟု ပြောရပြန်သည်။ သည်မျှအထိ Ontology ကို အလေးပေးနေရသည်မှာ အကြောင်းရှိပါသည်။

ထိုအကြောင်းမှာ...

စာပေအနုပညာပစ္စည်း၏ ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်စွာ တည်ရှိမှု/တည်ရှိခွင့်ကို Ontological Groundings က (လုံး၀) တာဝန်ယူ အာမခံထားခြင်းပင်။

မှန်၏။

စာပေအနုပညာပစ္စည်းတစ်ရပ်သည် သူ့ကိုယ်ပိုင် လွတ်လပ်ခွင့်နှင့် သူ အပြည့်အ၀ ရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်၏။ စာဖတ်သူက ပါ၀င် ဖွဲ့စည်းပေးသော (လိုလားမှုပေးသော) သိစိတ်ရှိသည်ဖြစ်စေ/ မရှိသည်ဖြစ်စေ စာပေအနုပညာသည် စာပေအနုပညာတစ်ရပ်သာ လုံးလုံးလျားလျားဖြစ်၏။ ယင်း စာပေအနုပညာ၏ "ရှိမှု"ကို မည်သူမျှ ငြင်းပယ်၍ မရ။

Roman Ingarden က စာပေအနုပညာပစ္စည်းတစ်ခု၏ လွတ်လပ်စွာ ရှင်သန်တည်ရှိမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အချက်သုံးချက်ကို ထုတ်ပြ၏။

(၁) ဘာသာစကား (ပြောသူ၏ စိတ်တွင်း၊ အာရုံတစ်ခုနှင့်တစ်ခု စပ်ကြား ဖြစ်ပေါ်တည်ရှိ)

(၂) စာအုပ်တည်းဟူသော ရုပ်ဒြပ်ပစ္စည်းထည်

(၃) စာရေးဆရာ (လူတည်းဟူသော တည်ရှိမှုနှင့် အာရုံအရှိတရား၊ ယင်း အနုပညာပစ္စည်းကို မူလ ထုတ်လွှင့်သူ)

ပို့စ်မော်ဒန်သမားတို့သည် ယင်း အရှိတရားသုံးခုကို အလေးအနက်ထားကြ၏။ ထို့ကြောင့် (ဤစာတမ်း၏နောက်ပိုင်းတွင် ဖော်ပြမည်ဖြစ်သော) ပို့စ်မော်ဒန်ဝတ္ထုတို့၏ နည်းဗျူဟာများတွင် အထက်ပါ အရှိတရား သုံးခု (၁။ ဘာသာစကား၊ ၂။ စာအုပ်ရုပ်ဒြပ်၊ ၃။ စာရေးဆရာ)ကို စံသွေခြင်း၊ ပုဇ္ဆာထုတ် စဉ်းစားခြင်းများ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ပြုလုပ်ကြကြောင်း တွေ့ရလေသည်။

❖

mgyoe.com

mgyoe.com

၁ [စ]
ဖြတ်ပိုင်းစိတ်မြွှာခြင်း Fragmentation

ရှေ့တွင်ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သော လောကသဘော၊ ဘာသာစကားပြဿနာ၊ Heterocosm စံသွေခြင်းတို့ကိုပင် ပြန်ကောက်ရပါဦးမည်။

ဦးစွာ လောကသဘောနှင့်ပတ်သက်၍ ပြောရလျှင် ပို့စ်မော်ဒန် အနုပညာရှင်တို့ ယုံကြည်သောလောကသည် ထွေပြားသော လောကဖြစ်သည် ဟူသော အချက်ပေါ်တွင် အခြေခံရပါလိမ့်မည်။ ထို 'ထွေပြားသောလောက' ဆိုသည့် အသိုက်အဝန်းထဲတွင် ယဉ်ကျေးမှုပါ၏။ လုပ်ဆောင်ချက်များပါ၏။ ခံစားမှုများပါ၏။ အမှန်တရားနှင့်သက်ဆိုင်သော ရည်ညွှန်းချက်/ သတ်မှတ်ချက်/ စံများ ပါ၏။ အခြား စံနှုန်း/ စံထားများလည်း ပါ၏။ ထို့ကြောင့် လောကကိုယ်တိုင်က ထွေပြားသောအခါ ထိုလောကအတွင်း နေထိုင်သူသည် အမျိုးမျိုးအထွေထွေ ယဉ်ကျေးမှု၊ ကျင့်သုံးမှုတို့၏ ဝန်းရံပတ်လည် ပိတ်ဝိုင်းထားခြင်းကို ခံရတော့၏။ လုပ်ဆောင်ချက်များကလည်း အမျိုးမျိုး အပြုသဘော လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် ကြုံရမည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အဖျက်များနှင့် ကြုံရမည်။ လာရောက်လက်တွဲကြမည်။ နောက် စော်ကားခံရမည်။ ချီးမွမ်းခံရမည်။ ရှုတ်ချခံရမည်။ ဥပေက္ခာနှင့်လည်း ကြုံရမည်။ ဘာမှန်းမသိဘဲနှင့်လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်နေမည်။

mgyoe.com

mgyoe.com

ယခု စာဖြင့် (အကျဉ်းချုပ် တိုတိုတုတ်တုတ်) ရေးပြနေခြင်းကြောင့် သာ ဤကိစ္စကို ပေါ့ပေါ့ပါးပါးသဖွယ် ဖတ်ရ၊ မြင်ရခြင်း ဖြစ်ပေမည်။ သို့သော် ဤကိစ္စသည် အလွန်လေးနက်သော အကြောင်းအရာ၊ ကြုံတွေ့မှု Experience ဖြစ်၏။ လူမှုအသိုက်အဝန်းအတွင်း နေ့စဉ် လူမှုရုန်းကန် လှုပ်ရှားနေရခြင်း၏ အပဟုန်မပြတ်သော ဘဝရေစီးကြောင်းအတွင်း မသိ လိုက် မသိဘာသာ ဝင်ရောက်ရောထွေးမျောပါနေရာမှ မိမိကိုယ်မိမိ ဖျတ်ခနဲ သတိဝင်၍ ရပ်တန့်ကြည့်လိုက်ပါ။ ထိုအခါ ရပ်တန့်နေသော မိမိကိုယ်ကို ဆက်လက်တွန်းတိုက်၍ မျောမြဲ၊ စီးမြဲဖြစ်နေသော လောကရေစီးကြောင်း၏ သဘောကို (တနင့်တပိုး ခံစားရလောက်အောင်) အကွင်းသား မြင်ရပေ လိမ့်မည်။ စာ/စကားဖြင့် ပြောပြ၍ ပေါ်လွင်လောက်သော ကိစ္စမဟုတ်။ ကိုယ်တိုင်ခံစားကြည့်မှ သိနိုင်သည့် စူးစူးနစ်နစ် ဖြစ်နိုင်သည့်ကိစ္စမျိုးဖြစ် သည်။

ထိုသို့ အမျိုးမျိုးထွေပြားသော ယဉ်ကျေးမှု၊ ကျင့်သုံးမှုတို့၏ ဝန်းရံခြင်း ကို ခံနေရသော/ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် မိမိကိုယ်တိုင်ကလည်း ထိုသို့ ကျင့်သုံး နေမိလျက်သား ဖြစ်နေသော၊ တစ်ဖန် အမျိုးမျိုးထွေပြားသော လုပ်ဆောင် ချက်တို့၏ လာရောက်ထိတို့ခြင်းကို ခံနေရသော/ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် မိမိ ကိုယ်တိုင်ကလည်း ထိုသို့ လုပ်ဆောင်နေမိလျက်သား ဖြစ်နေသော ဘာမှန်း မသိသည့် စီးကြောင်းကြီးထဲ ချာလည်ချာလည်ဖြင့် ရောပါစီးဆင်းရင်း ပုဂ္ဂလိ က သေချာမှုသည် ပွန်းတိုက်ခံရ/ ပျောက်ဆုံးသွားရတော့သည်။

တစ်ဆက်တည်း ပြောရလျှင် လုပ်ဆောင်ချက် အမျိုးမျိုးတို့မှ ရလဒ် အမျိုးမျိုး၊ ထိုရလဒ်တို့ကို အကဲဖြတ်ရသည့် စံ/သတ်မှတ်ချက်တို့ကလည်း အမျိုးမျိုး။ ထို့ကြောင့် ရလာသည့်အဖြေကလည်း တညီတညွတ်တည်း မဟုတ်တော့၊ အမှန်တရားအမျိုးမျိုး (Multiple Realities)။

ပြင်ပရှိ အမှန်တကယ် လူ့ဘဝသည် အဆရာထောင်မက များစွာ ကျယ်ပြန့်ရှုပ်ထွေးပေသည်။

ဘာဇာတ်လမ်းမျှ မရှိ၊ ဘာဗဟိုချက်မျှ မရှိ၊ ဘာအကဲဖြတ်မှုမျှ မရှိ။ (*)

(* ဆက်စပ်ရည်ညွှန်းချက်။ ။ အခွဲလောက၊ ပို့စ်မော်ဒန် ၂း၇)

mgyoe.com

mgyoe.com

ဆက်၍ ဆက်၍ တွေးစရာတွေ အများကြီးရှိသည်။ ထို ပုဂ္ဂလိက သတ်မှတ်ချက် ပျောက်ဆုံးမှုကို စူးစူးနစ်နစ် အခံစားရဆုံးမှာ အနုပညာရှင် ဖြစ်သည်။ သူ့ အာရုံထဲတွင် ဘာမျှ ဆက်စပ်ပြီး အခိုင်အမာ တည်ဆောက် ကြည့်၍မရ။ တည်ဆောက်သည်၊ ပျက်သည်။ ပြန်တည်ဆောက်သည်၊ နောက် ပြန်ပျက်သည်။ ပကတိလောကတွင် သူ မြင်နေရသော ကိစ္စများကို သူက စုဆောင်းယူပြီး သူ့အာရုံလောကထဲတွင် ပြန်လည်တည်ဆောက် နေရာချကြည့်သောအခါ မလွဲမသွေ တည်မြဲခိုင်ခံ့သော ပတ်ကား အဆောက် အအုံ ထွက်မလာ။ မြင်ရ၊ ခံစားရသော လောကအခြင်းအရာအားလုံး ကြေမွ နေသည်။ ထို့ကြောင့် သူ တည်ဆောက်မိသော အာရုံလောကသည်လည်း ဖြတ်ပိုင်းစိတ်မွှာစများ (Fragmentations) အဖြစ်သာ ပေါ်ထွက်လာတော့ သည်။

[ဆက်စပ်ရည်ညွှန်းချက်။ ။ ၁(ဂ) ထွေပြားသော လောက]

ခံစားမှုအကြောင်းကို ပြောရင်းက ထိုခံစားမှုကို အထောက်အကူပြု သည့် အတတ်ပညာအကြောင်းကို ကြားဖြတ်၍ တင်ပြပါရစေ။ ယင်းမှာ စံသွေခြင်း (Foregrounding) ပင် ဖြစ်ပါသည်။ လူ့တန်ဖိုး သတ်မှတ်ချက် လွဲချော်မှု၊ ပျောက်ဆုံးမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အလေးအနက်ပြု ဖော်ပြခြင်းသဘော ကို ဆောင်ပါသည်။ စံသွေခြင်း (Foregrounding) ၏ အလေးအနက်ပြု ခြင်းသဘောကို ရှေ့က ၁(ဃ) အခန်းကဏ္ဍတွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးပါပြီ။ ယခုလည်း ထိုကိစ္စကိုပင် ပြန်ကောက်ရပါမည်။

အများလက်ခံထားနှင့်ပြီးသား ပုံမှန်ဝါကျဖွဲ့ထုံးကို Traditional Syntax ဟု ခေါ်ပါသည်။ အထွေအထူး ပြောစရာလိုမည် မထင်ပါ။ နမဝိသေသန+နာမ်/ကြိယာဝိသေသန+ကြိယာ/ နာမ်+နေရာပြပုဒ်+ ကြိယာ/ စသော အများသိပြီး၊ အများလက်ခံပြီးသား သဒ္ဒါဝါကျဖွဲ့ထုံးများပင် ဖြစ်၏။

(မှတ်ချက်)။ ။ ဘာသာဗေဒဝေါဟာရတွင်ကား Traditional ဆိုသည့် စကားရပ်နှင့် Normal ဆိုသည့် စကားနှစ်ရပ်ကို ကွဲကွဲ ပြားပြား သုံးပါသည်။ အရေးလည်းကြီးပါသည်။ သို့သော် သည် နေရာတွင် ယေဘုယျသဘောကိုသာ ပြောပါမည်။

mgyoe.com

mgyoe.com

ယခု စံသွေခြင်းကိစ္စတွင် ထိုဝါကျဖွဲ့ထုံးကို ဖျက်ပစ်လိုက်၏။ နာမ်ချည်းသက်သက်၊ နာမဝိသေသနချည်းသက်သက်၊ ကြိယာချည်းသက်သက်၊ ကြိယာဝိသေသနချည်းသက်သက် ဆင့်ကာဆင့်ကာ ရေး၏။ တစ်ခုံးချင်းစီသည် အစိတ်အပိုင်း (Fragment) တစ်စစီ ဖြစ်နေ၏။

ဥပမာအားဖြင့် ပြရလျှင် ပန်း၊ မော်တော်ကား၊ ရေနွေးအိုး၊ သွားသည်၊ အိပ်စက်သည်၊ နမ်းရှုပ်၊ သီချင်းဆို၊ လှပသော၊ ရက်စက်သော၊ ဒေါသကြီးစွာ၊ ရထားလမ်းမ...

အစရှိသော ရေးဖွဲ့ပုံမျိုး ဖြစ်လေသည်။ (*)

(နောက်ပိုင်းတွင် ဆက်လက်ဖော်ပြရာ၌ ပါဝင်လာမည် ဖြစ်သော Litany ပုံစံ၊ Catalogue ပုံစံတို့တွင် ဤအကြောင်းကိုပင် ပြန်ညွှန်းရဦးမည် ဖြစ်သဖြင့် ခရေပွင့်အမှတ်အသား ပြခဲ့ပါသည်)

ထို့အပြင် ပုံမှန်ဝါကျဖွဲ့ထုံး၏ ဝါစင်္ဂပုဒ်များ အထားအသိုစနစ်ကို ဖျက်၍ရေးသောဟန်လည်း ရှိ၏။

ဥပမာအားဖြင့် ပြရလျှင်

"မောင်မောင်သည် ကျောင်းသို့ မြူးထူးပျော်ရွှင်စွာ သွားသည်"ဟူသော ဝါကျမျိုးကို

"သွားသည် မောင်မောင် မြူးထူးစွာ ကျောင်းသို့"ဟု ရေးသည့် အရေးအသားမျိုးဖြစ်သည်။

နောက်တစ်မျိုးမှာ အာရုံ၏ နောက်သို့လိုက်ရန် ကြိုးစားရင်း အလျဉ်မမီ၍ ပြတ်ကျန်ရာမှ နောက်တစ်မျိုး ပြောင်းသွားသည့် သဘောဟု ယူဆရသည့် မပြည့်စုံသော ဝါကျအပိုင်းအစပုံစံ ဖြစ်သည်။ ကြိယာနောက်ဆက်များ ပြုတ်ကျန်ခဲ့မည်။ ဝိသေသနအဖြစ် ဖော်ပြသော နောက်ဆက်များ ကျန်ခဲ့မည်။ ထို့ကြောင့် ရုပ်ပြောင်းဝိဘတ်သွယ်မှုများ (Inflection)၊ ပုဒ်ပွါးများ (Drivation) အဆင့်ဆင့် ရှုပ်ထွေးနေသည်။ စကားလုံးများတွင် အရေးကြီးသည့် ရင်းမြစ်ရုပ်ရင်း (Root Morpheme) များလောက်သာ အဓိကအနိုင်နိုင်ပါရသည့်အတွက် ရုပ်မှီး (Bound Morpheme) များ မကွဲပြား။

ဥပမာအားဖြင့် ပြရလျှင်

"လှပသောကောင်မလေးသည်... ဖြစ်သွား... ထမင်းစား... ခုန်ကျော်"

mgyoe.com

mgyoe.com

စသော ရေးဖွဲ့ပုံမျိုး ဖြစ်၏။

နောက်တစ်မျိုးမှာ မတူညီသော သို့မဟုတ် ပြောင်းလဲသွားသော အာရုံခံစားမှု နှစ်မျိုးဆက်တိုက် နီးကပ်စွာ ဖြစ်ပေါ်ရာမှ ယင်း ခံစားမှုနှစ်မျိုးကို ဖော်ပြသော ဖော်ပြချက်များသည်လည်း ရောထွေးသွားရသည့်ပုံမျိုး ဖြစ်သည်။ လွယ်လွယ်ပြောရလျှင် ဝါကျနှစ်ခု ထပ်သည့်ပုံစံ (Overlapping) ဟု ပြော၍ရမည် ထင်၏။ ဥပမာပြရလျှင်

၁။ မောင်မောင် စာကျက်နေသည်။

၂။ မိုးရွာထားသောကြောင့် သစ်ပင်များသည် မိုးစိုကာ လှပနေကြ၏ ဟူသော ဝါကျနှစ်ကြောင်းကို

မောင်မောင်စာကျက် မိုးစိုကာ လှ၏။

ဟု ရေးပုံမျိုး။

အခန်းစဉ် ၁(ဃ) စံသွေခြင်းအခန်းတွင်လည်း "ထွေပြားသော လောက" ၏ လောကအရှိရှုခင်း (Ontological Landscape) ရိုက်ခတ်မှုဖြင့် အဓ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓအားလုံး ရောယှက်ရှုပ်ထွေးမှု၊ အစိတ်စိတ်အဖြာဖြာ ဖြစ်မှုအကြောင်း ဆက်စပ်ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

ယခု စိတ်၏ ခဏငယ် အစိတ်အပိုင်းအကြောင်း ဆက်ပါမည်။

အခြေခံ သဘောကိုယ်ထည်ကား ရှေ့တွင် ရှင်းခဲ့ပြီးဖြစ်၏။ ယခုလည်း ပြန်ညွှန်းရဦးမည်။ တောက်လျှောက်ဖော်ပြခဲ့သော အခန်းစဉ်များနှင့်လည်း ဆက်စပ်နေ၏ (အဆက်အစပ် ဖြစ်နေစေရန်လည်း တမင် စီစဉ်ထားပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အချက်အလက် သဘောတရားတစ်ခုနှင့်တစ်ခုသည် ဆဋ္ဌဂံတုံးကလေးများကို ထိစပ်ခင်းစီထားသလို တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက်၊ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု လှည့်ပတ်ဆက်စပ်နေသောကြောင့်ပင်)။

ပကတိလောက ကို မြင်ပုံ၊ **အာရုံလောက** ကို တည်ဆောက်ပုံ အထွေထွေအမျိုးမျိုး စုံစီနဖာ ပြန့်ကျဲနေသော Ontological Landscape ရှုခင်းကို ခံစားရပုံများကို အထပ်ထပ်ပြောခဲ့ပြီ။ ယခုမူ စာရေးသူ၏ အာရုံအကြောင်း အတိုချုံး၍ ကောက်နုတ်ချက်ကိုသာ ညွှန်းပါတော့သည်။

[ပို့စ်မော်ဒန်... အပိုင်း(က) အနှစ်လောက] ကို ပြန်ကြည့်လျှင်

mgyoe.com

mgyoe.com

၂း၇။ ။ စိတ်ပုံသွင်သည် အရောင်အဆင်းအမျိုးမျိုး၊ ကိုယ်ထည်အမျိုးမျိုး၊ အသွင်ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးတို့ စုဖွဲ့ထားသည့် အစုအဝေးအဖြစ် ရောက်သွားလေသည်။

၂း၈။ ။ လက်ရှိ "ခဏတာ"သည် ပြန်၍၊ ပြန်၍ အသစ်ဖြစ်ဖြစ်လာသည်။ "ခဏ" သည် သေဆုံးသည်။ နောက် "ခဏသစ်"ပြန်၍ မွေးဖွားသည်။ ထပ်၍ ပြောပါဦးမည်။

"ခဏ"သည် အသစ်အသစ် ပြန်၍ ဖြစ်သည်။

၂း၉။ ။ ထို့ကြောင့် အချိန်အမျိုးမျိုး၊ အကန့်အသတ်အမျိုးမျိုးထွေပြားနေရခြင်းသည် အဆက်အစပ်သဘောကို မဆောင်။ စိတ်ပုံသွင်နှင့် စကားလုံးများ (တစ်နည်းအားဖြင့်) အဓိပ္ပာယ်ကို တင်ဆောင်သော အမှုန်များအချင်းချင်း အစီအစဉ်တကျ မဟုတ်ဘဲ ပူးလိုက်ခွာလိုက်၊ တိုက်လိုက်ထိလိုက်ဖြစ်နေသော သဘောသာ ရှိပေသည်။

၂း၁၁။ ။ လောကသည် အဟုန်မပြတ် ပြောင်းနေ၏။ ပန်းစကြာမှန်ပြောင်းလည်သလို ပြောင်းနေ၏။

ဆိုလိုသည်မှာ ပန်းစကြာမှန်ပြောင်းကလည်း အဆက်မပြတ်လည်သည်။ ထိုအခါ အတွင်းရှိ ပုံသဏ္ဍာန်တို့ကလည်း မြန်မြန်လိုက်ပြောင်းသည်။ ကြယ်ပုံဖြစ်လိုက်၊ ချက်ချင်းပင် ပန်းပွင့်ပုံ ဖြစ်သွားလိုက်၊ နောက်စကြာပုံ ဖြစ်သွားလိုက်နှင့် မြန်လွန်းသောအခါ ပြောင်းသွားခြင်းကိုသာ သိလိုက်ပြီး ဘာပုံမျှ ဖမ်းမရတော့ (ယင်း ဘာပုံမျှ ဖမ်းမရတော့ဟူသည့် စကားသည် အလွန်အရေးကြီးပါသည်)။

ယင်း ပန်းစကြာမှန်ပြောင်းသဘောကိုပင် အသိရလွယ်အောင် အဆက်အစပ် ရှင်းလင်းချက်များဖြင့် အခန်းစဉ် ၁(င) စာဖတ်သူ လောက၊ စာသားနှင့် စံသွေခြင်း အခန်းတွင် မီးလုံးကလေးများ (တစ်နေရာတည်းမှ) ဖျတ်ခနဲ စိမ်းလိုက်၊ ဖျတ်ခနဲ နီလိုက်၊ ဝါလိုက်ဖြစ်ပုံနှင့် ဥပမာပေးခဲ့ပြီး ယင်းကို တဖျပ်ဖျပ်လက်ခြင်း (Opalesence) ဟုခေါ်ကြောင်း၊ ယင်းသည်ပင် ပို့စ်မော်ဒန် Ontological Perspectivism ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြခဲ့ပြီးပါပြီ။

သည်နေရာတွင် ပြောစရာတစ်ခု ဝင်လာပါသည်။ မော်ဒန်အနုပညာနှင့် ပို့စ်မော်ဒန်တို့၏ ကွာခြားချက်ဟု ပြော၍ရလိမ့်မည်ထင်၏။ မော်ဒန်

mgyoe.com

mgyoe.com

သမားတို့က Epiphany ဟု ခေါ်သော လင်းပွင့်မှုအခိုက်အတန့်လေးကို အလေးထားကြ၏။ ထို Epiphany ကို အရင်ဦးစွာ နေရာချထားပြီးမှ ယင်းကို ဝန်းရံသိုင်းအုံကာ ဝတ္ထုဖွဲ့ကြ၏။ ထို Epiphany ကို ဝန်းရံထားသော အချက်အလက်များ/စာသား Text များအနေဖြင့် Fragmentation (ဖြတ်ပိုင်းစိတ်မွှာ)မှု ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ထိုကိစ္စသည် Epiphany ၏ အရေးပါမှုကို မကျော်လွှားနိုင်ပေ။ ပုံစံအားဖြင့် ပြရလျှင်

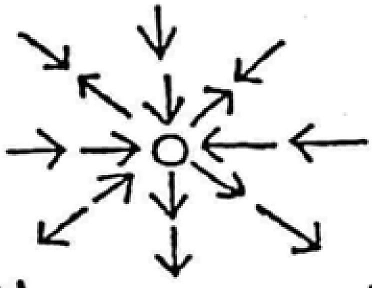

ပို့စ်မော်ဒန် ဝတ္ထုများတွင်ကား သို့မဟုတ်ပေ။ Epiphany သဘောသည် ဖြတ်ပိုင်းစိတ်မွှာမှုများအောက်တွင် နစ်မြုပ်သွားသည် (ရှေ့က ကျွန်တော်ပြောခဲ့သော "အရေးကြီးသည်" ဟူသည့် စကားကို ပြန်အမှတ်ရပါလိမ့်ဦးမည်။ ထိုစကားကိုပင် ပြန်ပြောရဦးမည်)။

"ဘာပုံမှ ဖမ်းမရတော့"

မှန်သည်။ ယင်း ပန်းစကြာမှန်ပြောင်း သဘောအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ တဖျပ်ဖျပ်လက်ခြင်းဟူသည့် အမြင်ပေါ်တွင် အခြေခံသည်။ ပုံစံအားဖြင့် ပြရလျှင်

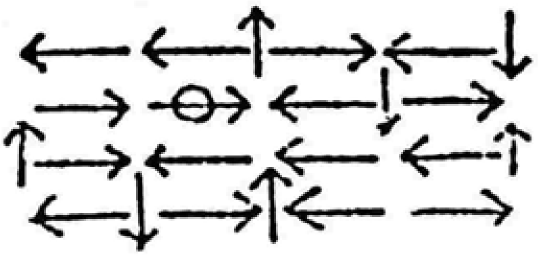

mgyoe.com

mgyoe.com

[ပို့စ်မော်ဒန်အနုပညာတွင် ဗဟို (Centre) သည် ဖုံးလွှမ်းနစ်မြုပ်ခံလိုက်ရပုံ (Decentre)ကို မြင်သာလိမ့်မည် ထင်ပါသည်]

ထို့ကြောင့် အချုပ်အားဖြင့် ပြောရလျှင် မော်ဒန်အနုပညာတို့၏ အရေးကြီးသော အမြင်သည် Epiphany (လင်းပွင့်မှု အခိုက်အတန့်) ဖြစ်ပြီး ပို့စ်မော်ဒန် အနုပညာတို့၏ အရေးကြီးသော အမြင်သည် Opalesence (တဖျပ်ဖျပ်လက်ခြင်း) ဖြစ်သည်ဟုပင် ဆိုချင်ပါသည်။

❖

mgyoe.com

mgyoe.com

၁ [ဆ]
ပညတ်/စံများကို ပယ်ဖျက်ကျော်လွန်ခြင်း

အကျယ်တဝင့် ထပ်မပြောတော့ပါ။ ပို့စ်မော်ဒန်သမားတို့၏ ထွေပြားသော လောက၊ ပကတိလောက၊ အာရုံလောက၊ အခွဲလောက၊ အနှစ်လောကများ၊ လောကအပေါင်းအယှက် အရှုပ်အထွေးတို့၏ အခြင်းအရာ အမျိုးမျိုးအပေါ် မြင်သည့် လောကအရှိရှုခင်း (Ontological Landscape) များအကြောင်း ရှေ့တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

ယခု ဥပမာတစ်ခုဖြင့်သာ အမြွက်မျှ ပြောပါတော့မည်။

ဆိုပါစို့။ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင် A က ရုပ်ရှင်မင်းသမီး B အပေါ် အကောက်ကြံသည်။ အဆိုပါကိစ္စကို ပို့စ်မော်ဒန်သမားတို့က ဘယ်လိုမြင်သနည်း။ မည်သူမှန်သည်၊ မည်သူမှားသည်ကို ပို့စ်မော်ဒန်သမားတို့က ဘယ်လိုမြင်သနည်း။

ရှင်းပါမည်။

ပို့စ်မော်ဒန်သမားတို့က **လူနှစ်ယောက်၏ ပဋိပက္ခကို သီးခြားစွဲမြင်သည်။ အမှန်တရား၏ ကိစ္စကို သီးခြားမြင်သည်။**

mgyoe.com

mgyoe.com

ဆက်ပါဦးမည်။ ပို့စ်မော်ဒန်သမားတို့က ပစ္စုပ္ပန်ကို အလေးထားကြသည်ဟု ရှေ့က ဆိုခဲ့သည်။ ထိုသို့ဆိုလျှင် အထက်က ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင် A နှင့် ရုပ်ရှင်မင်းသမီး B တို့ ကိစ္စတွင် မည်သည့်ဘက်က ရုပ်တည်မည်နည်း။ ယခုကိစ္စသည် လူကိစ္စဖြစ်ပါသည်။ (စကားအဖြစ် သဘောပြောရလျှင်) မင်းသမီး B ဘက်က ရပ်တည်ပါသည်။ သို့သော် ဤနေရာတွင် "လူကိစ္စ"ကို ရှုမြင်သုံးသပ်ရာ၌ ထို "လူ"များနှင့် ပတ်သက်သော ပညတ်ချက်၊ နှုန်း၊ စံ သတ်မှတ်ချက်များကို ပို့စ်မော်ဒန်သမားတို့က မည်သို့မျှ ဂရုမထားကြ။ ပယ်ဖျက်ထားကြသည်။ A ဆိုခြင်းကြောင့် "ဒီကောင်ကတော့ ကုန်းရုပ် (Antagonist) ပဲ၊ လူကြမ်းပဲ၊ ကြာကူလီပဲ၊ ကောင်းမယ့်ကောင် မဟုတ်ဘူး"ဟူသော အမြင်၊ နှုန်း/စံနှင့်တကွ တွဲ၍ဖြစ်သောအမြင်မျိုး ပို့စ်မော်ဒန်သမားတို့တွင် မရှိကြ။ ယင်းကဲ့သို့သော အမြင်မျိုးကို ပို့စ်မော်ဒန်သမားတို့က ငြင်းဆိုကြသည်။ အလားတူပင် မင်းသမီး B ဆိုခြင်းကြောင့် "သူကတော့ ဒီဇာတ်မှာ မင်းသမီးပဲ၊ သူ့ ရပ်တည်မှုကသာ မှန်မှာပဲ" ဟူသည့် အမြင်မျိုး မရှိ။ ထိုအမြင်အားဖြင့် B ဘက်က ရပ်တည်ခြင်း မဟုတ်။

ပို့စ်မော်ဒန်သမားတို့သည် ပညတ်/စံများကို ပယ်ဖျက်ထားသော လူအဖြစ်ကိုသာ ကြည့်ပါသည်။

သူ့စံနှင့် သူအသီးသီး၊ သူ့လုပ်ရပ်သတ်မှတ်ချက် အသီးသီး ရှိကြသည် (Multiple Realities အကြောင်း ရှေ့က ပြောခဲ့ပြီး)။ ထိုသို့ဆိုလျှင် အကောက်ကြံသည် ဆိုသည့်ကိစ္စကို မည်သို့ ကြားဝင်ဆုံးဖြတ်သနည်း။ အကြောင်းပြချက်အများကြီးဖြင့် ရှုပ်ထွေးငြင်းခုံနေစရာ မလိုပါ။ အခန်းစဉ် ၁(က)ဝတ္ထု၏ ကြီးစိုးရာတွင် ပါရှိသော Supersensuous နှင့် Super-rational သဘောတို့ဖြင့် နားလည်လိုက်သည်ဟုပင် ဆိုပါရစေ။

လူပုဂ္ဂိုလ်၏ ပညတ်/စံသဘော မပါရှိပါ။ <u>"အရင်းရှင်လူတန်းစားနှင့် အရင်းမဲ့လူတန်းစားနှစ်ရပ်ဖြစ်သော ပဋိပက္ခတွင် အရင်းမဲ့လူတန်းစားဘက်မှ ရပ်တည်ရမည်"အစရှိ သော ပုံသေသင်ကြားချက်များကြောင့် မဟုတ်ပါ။</u> ပို့စ်မော်ဒန်သမားများသည် မည်သည့်ဝါဒ၏ လွှမ်းမိုးမှုကိုမျှ မခံပါ။ မည်သည့်ဝါဒ လမ်းညွှန်ချက်အတိုင်း လိုက်ဆောင်ရွက် ထောက်ခံကန့်ကွက်နေသည် မဟုတ်ပါ။ အလားတူပင် Art For ဘာ Sake ညာ Sake ဟူ

mgyoe.com